

ELŐFIZETÉS.

HELYBEN ÉS VIDÉKEN

Egy évre ... 48 kor.
Fél évre ... 24 kor.
Egy negyed évre 12 kor.
Egy hóra ... 4 kor.

Nyilttéri közlemények
megállapodás szerint.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasúti pályaudvarban.
TELEFON-SZÁM: 37.

KIADÓHVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
Köszef főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1918.

Főszerkesztő:
Stauber József.

Péntek, október 11.

Magyar békekövetet!

Egyik törvényhatóság a másik után szólal meg s erőteljes érvekkel sürgeti a magyarság egyöntetű állásfoglalását országunk teljes politikai és gazdasági függetlenségének megteremtése érdekében. Tisza István ma este a munkapárt értekezletén nyilatkozott a perszonális unió mellett.

Néhány nap múlva megérkezik Aradra Pozsony szabad királyi városnak határozata, melyet a város közgyűlésén tárgyalni is fognak. Pozsony törvényhatósága a képviselőházhoz intézett e felterjesztésében kijelenti, hogy — javát és üdvét csak annak a Magyarországnak felvirágzásával érheti el, mely természeti kincseivel szabadon rendelkezik, pénz- és vámügyét önállóan intézi, külügyekben az országgyűlésnek felelős miniszter által intézkedik s minden jogát teljesen magyar hadseregével védelmezi meg. E demokratikus szellemű, önálló Magyarország fölött uralkodjék az alkotmányos közös fejedelem.

Pozsony városa a tiszta perszonális unió mellett foglal állást. Minden, hazáját és nemzetét szerető magyar ember őszinte vágya ez. Nemzetünk jövőjének fennmaradásának és gazdasági megerősödésének ez a biztosítéka. Bűn volna a halogatás most, midőn e történelmi idők felkínálják nekünk ennek megvalósítását.

Tudjuk azonban, hogy mindennek megvalósítása nem történhetik meg egészen simán. Nem ellenségeink fognak gátolni bennünket törekvéseink elérésében, hanem „jóbarátaink”. Első sorban Ausztria, mely a magyar gyarmat nélkül meglehetősen elerőtlenedik. S a háborus öt esztendő nem forrasztott össze bennünket, közös céljaink és eszményeink nem születtek ez alatt az idő alatt, sőt mindinkább bebizonyosodott azoknak a laza kapcsolatoknak, melyek gazdaságilag bennünket összekötnek, a teljes értéktelensége. Ausztria gyűlölködő szelleme tetőpontra hágott. Nemcsak a csehek akarnak ezeréves országunk testéből jelentős részt kihalítani, de a német elem is nyíltan hangoztatja már, hogy a Bécshez közel fekvő három vármegyét Ausztriához csatolják.

A csattogó fogak éhségére a magyar képviselőháznak eddig alig hangozott el energikusan visszautasító felelete. Pedig tudhatnók, hogy Ausztria politikai műhelyeiben ugyan csak dolgoznak — ellenünk. Elérkezett az az idő, mikor végre összefogva vétőt mondjunk minden olyan törekvésnek, mely érdekeinket kifelé azonosítani akarja Ausztria érdekeivel, hogy aztán így megszerzett hatalmával és jogaival a mi érdekeinket idebenn veszélyeztesse.

Ausztriában már arról beszélnek, hogy a monarchiát az esetleges béketárgyalásokon egy vagy több osztrák államférfi fogja képviselni. Ez ellen a több mint ravasz törekvés el-

len fel kell emelnünk tiltakozó szavunkat. Osztrák államférfi a jelenleg beállott változások után nem képviselheti többé a magyar érdekeket. Amikor mi a teljes gazdasági és politikai függetlenségre törekszünk s a béketárgyalásokon azt akarjuk megvalósítani: a magyar érdekek szószólója nem lehet osztrák politikus, a régi Ausztriának hűséges embere. A béketárgyalásokon talán századokra előre döntenek, elmaradhatunk e onnan s rábizhatjuk-e életbe vágó érdekeink képviselőjét az osztrák politikai iskolának neveltjeire? Ezeket a politikusokat nem vezette soha más, mint hogy Ausztria számára megszerezzenek mindent — a mi rovasánkra.

Az új életet osztrák mesterkedések nélkül akarjuk megkezdeni. Háruljon Aradra a dicsőség, hogy ezt nyíltan ki is mondja. Pozsony feliratának tárgyalásánál jelentse ki Arad város törvényhatósága, hogy a béketárgyalásokon Magyarország sorsáról kizárólagosan csak magyar államférfiakkal tanácskozzanak. Nincs rendjén és nem is türjük, hogy érdekeink jo-

gosulatlan képviselői osztrák, vagy legjobb esetben közös érdekeket hangoztató politikusok legyenek. Magyarország önálló akar lenni, politikailag és gazdaságilag teljesen független s így ügyeinek intézését csak magyar államférfiak kezébe teheti le bizalommal. Adjon Arad város törvényhatósága hangot annak a bizalmatlanságnak, melyet a kártyát keverő Ausztriával szemben érez s tiltakozzék már most a szállongó hírek ellen, melyek Lammasch tanárt s más osztrák politikust választottak ki az össz monarchia ügyeinek szószólójává. A Cesanmt monarchie eszméje halódik s a magyarságnak a háboru tüzeből megifjodva s megerősödvé kell kikerülnie. Ez csak úgy történhetik meg, ha egy pillanatra sem tévesztjük szem elől, hogy a mi bajunk-bánatunk, politikai és gazdasági érdekeink őrállója nem lehet más, mint magyar ember. S ebben a kérdésben semmi-féle mesterkedésnek és erőszaknak nem engedünk. Legyen Arad város érdeme, hogy először ad hangot hivatalosan ennek a magyar gondolatnak! . . .

A szövetségesek csatlakoznak
Wilson álláspontjához.

(Németország elfogadja az elnök feltételeit. — Lloyd George bukik.)

Rotterdami távirat szerint a Morningpost azt jelenti, hogy a szövetséges kormányok Wilsonnak a német békeajánlat kapcsán elfoglalt álláspontjához csatlakozni fognak. Mielőtt azonban közelebbi nyilatkozatot tesznek, megvárják a Németországból érkező feleletet Wilson kérdéseire.

Bécsből jelentik: Semleges diplomáciai körökben a legnagyobb érdeklődéssel várták Wilson elnök válaszát és noha beavatott helyeken eleve tisztában voltak a felelettel, egy-némely pontozatban, mindazonáltal nagy feltűnést keltett az a körülmény, hogy Wilson csak a német jegyzékre adott még ezideig választ. Semleges diplomaták, akik az entente azon tendenciáját jól ismerhetik, alaposan meg tárgyalták ezt a fontos mozzanatot, melynek többféle magyarázatát keresték. A legindokoltabbnak látszik az a feltevés, hogy Wilson először Németországgal akarja megismertetni a békediszkusszió megkezdésének előfeltételét, hogy aztán abban az esetben, ha Németország ezeket elfogadhatatlannak találja, Ausztria-Magyarországnak tegyen ajánlatokat, a mely a német szövetségesek izolálásával és kizárásával külön békét céloznak.

Bécsből jelentik: A Neue Freie Presse berlini tudósítója a többségi pártok egy vezető tagjával beszélgetett, aki úgy nyilatkozott, hogy a német kormány válasza Wilson jegyzékére igenlő lesz. A német kormány arra a

kérdésre, hogy mind a 14 pontot elfogadja-e, igenlő választ fog adni. A német kormány hozzájárul Wilson ama feltételeihez, hogy a megszállott területeket kiüriti, még pedig a katonai szakértőkkel való tanácskozás alapján.

Berlinből jelentik, hogy a kormány szűkebb hadikabinetje tegnap a késő éjszakai órákig tanácskozott Wilson jegyzékéről. A válasz megformulázását valószínűleg ma fejezik be. Jól informált helyen szerzett értesülések szerint ezen a válaszon, mint a megértés útján, tovább lehet haladni. A tanácskozásokon Ludendorff is résztvett.

Bécsből jelentik: A Neues Wiener Abendblatt berni jelentése szerint Lloyd George bukása küszöbön áll. E jelentés szerint Asquith — Grey kabinetról beszélnek.

Berlinből jelentik: Berni politikai körökben azt várják, hogy Wilson elnök nyomást fog gyakorolni Franciaországra, mivel a francia kormánynak az a célja, hogy Németországot porig lealázza. Sem az amerikai, sem az angol kormánynak ebben semmi érdeke nincsen, miután az entente országok legfontosabb hadicéljait csaknem valamennyien elérték.

Berlinből jelentik: (Reuter.) A londoni tőzsdén olyan bizakodó a hangulat, mint valamikor régen. Minden érték emelkedett, csak a munició részvények nem, az orosz bányarészvények és petróleum részvények nagy áremelkedést értek el.

(Mit akarnak a franciák?)

Parisból jelenti a Havas-ügynökség: Wilson elnök olyan fogadtatásban részesítette a német javaslatokat, amelyet az ő éles elméjéről, megfontoltságától és szigorú igazságosságától elvártunk. Minthogy a német kormánytól felhívást kér az ajánlat értelméről és jelentőségéről, a jelenlegi konfliktus megoldását semmiféle kétértelműséggel nem lehet megítélteni. Arról a szövetségeseknek nem kell majd panaszkodniuk anélkül, hogy Wilson végleges válasza elé akarnánk vágni.

A Lansing jegyzékének alapjáról alkotnunk magunknak fogalmat Wilson igazságos gondolatairól. Németországnak elsősorban is teljes határozottsággal ki kell jelenteni, hogy haladék nélkül és tárgyalások nélkül elfogadja a megszabott feltételeket. A központi hatalmaknak csak annak a kijelentésére kell szorítkozni, hogy feltétlenül elfogadják a feltételeket, de csupán a tárgyalás alapjául. — Nem nagyon valószínű, hogy a német kancellár az események nyomása alatt elfogadná a washingtoni békeprogramot, de ha meg is tenné, mi hitele lehetne a jövőben az ő szavának, holott néhány nappal ezelőtt éppen ilyen könnyen tagadta meg az alapkérdésről való felőgást. A kancellár arra törekszik ugyan, hogy a vezetése alatt levő kormányt népkormányának állítsa be a birodalmi gyűlés kormányának.

(Az amerikaiak könyöke.)

Genéből jelentik: A Havas-ügynökség a következő hangulatképet közli a francia kamara tegnapi üléséről: A képviselők csekély

A monarchia kiűrti a megszállt területeket.

Bécsből jelentik: Udvari körökhöz legközelebb álló forrásból adják a következő információt:

Wilson jegyzéke az udvari körökben is kedvező benyomást keltett. Határozottan előtérbe lépett az a felfogás, amelynek magas helyen is félreérthetetlenül kifejezést adnak, hogy

a megszállott területek kiűrtése nem lehet tárgyalások akadályja és hogy Wilson személye és politikája garancia arra nézve, hogy az entente nem fog visszaélni a kiűrtés által előidézett katonai helyzettel.

még akkor sem, ha ezzel szemben semmiféle területbiztosítás nincs a kezünkben. Ha a világ tényleg Wilson elveire kívánja alapítani a világrendet és a hatalmi szempontok megszűnnek, akkor az ilyen katonai természetű feltételek minden fontosságukat elvesztik. Ez azonban nem zárja ki azt, hogy az ententétől ne kapjunk biztosítékot a kiűrtéssel szemben, aminek legjobban egy setnleges zóna felelne meg.

Bécs és Berlin között élénk eszmecsere indult meg, amelynek folyamán a monarchia illetékes faktorai a fent körülírt álláspontot igen határozottan körvonalazták. Különös nyomtatékkal juttatták ez alkalommal kifejezésre, hogy a francia és belga területek kiűrtése, különös tekintettel a harctéri helyzetre, nem lehet akadály a békének.

A monarchia a maga részéről a kiűrtési feltétellel elé nem gördült nehézségeket

és annak a reménynek ad kifejezést, hogy Németország már szövetséges érdekében is hasonló álláspontot fog helyezni. A monarchia határozott álláspontja nagy mértékben előmozdítja a békeküldésüket. Igen magas helyen kifejezést adtak annak a kívánságnak, hogy nagy áldozatokat ne hozunk olyan eredményekért, amelyeket áldozatok nélkül is elérhetünk.

kívétellel a következő véleményüket fejezték ki különös nyomtatékkal: Nem lehet szó tárgyalásról mindaddig, míg az ellenség kétség-telen értékű zálogát nem adja ösztönöségének és Wilson elnök feltételeit fenntartás és korlátozás nélkül el nem fogadja. Délután derűs arccal jelent meg Clemenceau a folyosón. — Amidőn mindenfelől körülvették és a helyzetre vonatkozólag kérdezősködtek a képviselők, a miniszterelnök a következő kijelentést tette:

— Nem hozok semmit sem. Éppen most jövök a külügyminisztériumból, ahol résztvettem a szövetségesek konferenciáján.

Majd derűs hangon tette hozzá:

— Minden jól megy. Az amerikaiak elég erősen használják a könyököket és a kardot. Némiykor nagyon is vakmerően nagyon jó eredménnyel harcolnak. A hadműveletek napról-napra kedvezőbb eredménnyel folynak. Ez az egyetlen válasz ma, ami a németeket megilleti.

(Magyarország békakövete.)

Budapestről jelentik: Politikai körökben élénken találgatják, hogy a nemsokára aktuálissá váló béketárgyalásokon lesz-e Magyarországnak külön béke-követe és ha igen, ki lesz a delegátusunk. Hír szerint ebben a kérdésben a képviselőház legközelebbi ülésén interpelláció fog elhangzani. Kedden pártértekezlet lesz a 48-as alkotmánypártban, amelyen Wekerle Sándor miniszterelnök nyilatkozik fog az aktuális kérdésekről.

Irányadó körökben a fáradozások oda irányulnak, hogy amennyiben Elzász-Lotharingia kiűrtése miatt, volnának nehézségek, Németországnak ebben a kérdésben is nagyobb békülékenységget kellene tanúsítania, nevezetesen bele kellene egyeznie abba, hogy az ország jövője felett maga a lakosság határozzon. Az eddigi tárgyalások folyamán, melyek különben már szerda reggel óta folynak,

német részről nagy engedékenység mutatkozik,

ami főképen a monarchia határozott álláspontjának köszönhető. Ezt az álláspontot különben az audiencián megjelent magyar politikusok is hathatósan támogatták. Hír szerint Károly király futár útján levelet is küldött Vilmos császárnak.

Berlini jelentés szerint ottani politikai körökben híre járt, hogy Miksa badeni herceg, birodalmi kancellár, a birodalmi gyűlés legközelebbi ülésén Belgium és Franciaország megszállott területeinek kiűrtésére vonatkozólag igen előékeny kijelentéseket tartalmazó beszédet fog mondani.

(Hollandia megszállja Belgiumot.)

Rotterdamból jelentik: A belga határ mellett állomásozó holland katonák szabadságolását visszavonták. Ez az intézkedés nyilván összeköttetésben áll a németeknek a megszállott területekről való esetleges visszavonulásával.

Berlinből jelentik: Megbízható forrásból jelentik, hogy Hollandia egész hadseregét mozgósítja. A mozgósítás arra a lehetőségre való tekintettel történik, hogy a holland hadsereg szállja meg Belgiumot, ha Németország onnan kivomul.

Genéből jelentik: A Nieuwe Rotterdamse Courant jelenti: A fődolog az, hogy Wilson elnök nem követte a francia és angol lapok követeléseit, hogy Németország kénye-kedve szerint adja meg magát és ezáltal nem vágta el a kilátásokat a békekonferenciára. Ausztria-Magyarország esetében nem kap választ, ami

szintén biztató jel. Wilson először is tudni akarja, hogy állanak Németországban a dolgok és ha ott minden jól megy, akkor Ausztria-Magyarországra is sor kerül.

(A szerbek magyar területet követelnek.)

Genéből jelentik: A Corriere della Sera jelenti Korfuból: A szerb parlament azt a határozatot hozta, hogy nemzeti és területiális kívánságainak hathatósítása érdekében magyar és osztrák területeket fog követelni, azonkívül az albán tengerpartot. A Secolo jelenti, hogy a szerb pénzügyminiszter bejelentette a parlamentben, hogy a szövetségesek a szerb állam ujjáépítésére a háború után négy milliárd dinárt bocsátanak Szerbia rendelkezésére.

Luganóból jelentik: Az olasz kormány hosszú hallgatás után végül rászánta magát arra, hogy közleményt adjon ki a központi hatalmak békeajánlatáról. Az Agencia Stefani jelenti, hogy a fegyverszünet csak akkor köthető meg, ha az ellenség számára olyan feltételeket szabnak, melyek lehetetlenné teszik nekik a harc újból való felvételét. Nagyon kétséges azonban, — írja az olasz félhivatalos — hogy az ellenség ilyen feltételekbe belemegy.

Riadalom egy aradi iskolában**(A rosszal megjavított menyezet.)**

Néhány nappal ezelőtt történt, amikor a spanyol-betegség miatt még nem zárták be az iskolákat, hogy a Hasszinger-utcai elemi leányiskola első osztályának növendékeit a tanítónő egy délelőtt hazaküldte és azután sem kellett előadásra jönniök. A dolog feltűnő volt, különböző verziók keringtek, de az összes hatóságok minden felvilágosítás elől mereven elzárkóztak.

Az Aradi Közlöny munkatársa ma megállapította a valódi tényállást. A Hasszinger-utcai elemi leányiskola első osztálya az épület földszintjén van. Az elmúlt hét egyik délelőttjén a menyezet vakolata több helyen beszakadt. A kis leányok között az eset természetesen nagy riadalmat keltett. Szerencsére a növendékek közül baja senkinek sem történt. A tanítónő a leánykákat hazaküldte és az esetről jelentést tett özv. Gross Károlyné igazgatónőnek, aki felettes hatóságának jelentette be az esetet.

Eddig az esemény. Nem tudjuk, hogy történt-e valami intézkedés vagy sem, de azt mindenesetre furcsának tartjuk, hogy a hatóságok eltűntek a dologtól.

Néhány megjegyzést azonban kénytelenek vagyunk fűzni ehhez a jelentéktelennek látszó eseményhez. A Hasszinger-utcai elemi leányiskolát a háború elején a katonaság elfoglalta kórház céljaira. Az iskola az idén szabadult fel és már szeptemberben átadták rendeltetésének. Négy évig volt benne a katonaság és e hosszú idő alatt az épület alaposan megrongálódott. Nem akarunk vádaskodni, de le kell szegnünk azt a tényt, hogy az iskola átvételkor a város szakértő közegei teljesen használhatónak találták az iskola épületét. Annak rendje és módja szerint a város átvette az épületet a katonaságtól és beköltöztette az iskolát. Még szerencse, hogy csak a vakolat zuhant le és nem az egész menyezet, aminek súlyos és kiszámíthatatlan következményei lehettek volna.

A város mérnöki hivatalának az a legelső feladata, hogy haladéktalanul megvizsgálja az egész épületet és a szükséges javításokat azonnal elrendelje.

Spanyolbajban elhalt bankigazgató.

(A járvány még nem kulminált. — Meg kell hosszabbítani az iskolák szünetét. — Keosl a hatóság orvosoknak.)

A spanyol-betegség a vármegyében is egyre jobban terjed. Ma reggel, mint pankotai tudósítónk jelenti, meghalt spanyol-betegségben *Mahler Mihály*, a Pankotai Gazdasági és Hitelbank vezérigazgatója, Aradvármegye egyik legismertebb földbirtokosa. *Mahler Mihály* tegnapelőtt betegedett meg. Orvosa spanyolnáthát állapított meg, amely magas lázt idézett elő. Ma reggel *Mahler* állapota válságosra fordult és rövid szenvedés után meghalt.

Az elhunyt bankigazgató nagy vagyonu ember volt, aki a vármegye közéletében előkelő szerepet játszott. Atyjával, *Mahler Tamás* eleki birtokossal és fivérével, *Mahler György* volt országgyűlési képviselővel együtt hétezer holdon gazdálkodott. Mindössze 42 éves volt az elhunyt, akit két fiu, egy leány és felesége, *Rauchbauer Nándor* volt országgyűlési képviselő nővére gyászol. A *Mahler*-család iránt vármegyeszerte nagy a részvét.

A mai napon Aradon ismét ijesztő mértékben szaporodott a megbetegedések száma. Hogy milyen mértékben emelkedik az esetek száma, jellemzésül felhozzuk a következő esetet.

Ma reggel dr. *Staubert Andor* gáji tiszti orvoshoz beállított egy gáji ember, akinek feleségét kezeli atiszti orvos. — Elmondotta, hogy a felesége rosszul van. Az orvos megnyugtatta, hogy körutja alkalmával okvetlenül meglátogatja a beteget. Dél felé az orvos meglátogatta a beteg asszonyt. Ekkor már a három gyermek, a családnál levő vendég és a háziasszony is megbetegedett spanyolnáthában. Gáji külvárosban egyébként naponta egyre többen betegednek meg. Több súlyos eset is van, de halálozás mindezülig nem fordult elő.

A belvárosban is terjed a járvány. Dr. *Variassy Lajos*, a kereskedelmi és iparkamara főtitkára tegnap este rosszullétről panaszkodott és magasfokú láza volt. Orvosa megállapította a spanyol-betegséget. Ma reggel a betegség szimptomái kisleányán és egész családján mutatkoztak.

Az *Aradi Közlöny* tudósítója beszélt *Tisch Mór* dr. tiszti főorvossal:

— Sajnos, a járvány ellen már azért sem tudunk kellő eréllyel küzdeni, mert kevés az orvos és kevés a gyógyszer. Előterjesztésemre *Löcs Rezső* helyettes polgármester ur intézkedett, hogy a tiszti orvosok kocsit kapjanak, mert különben képtelenek ellátni a gyógyítást. Megint *Ivascu György* tüzér százados az, aki a legnagyobb készséggel segít a városban. Holnap reggel már tüzerlovakat fogathatunk a város hintaiba és orvosaink sokkal több beteget látogathatnak meg.

— A gyógyszerek — sajnos — fogytán vannak. Kinint csak kis adagokban adhatunk, míg a szív erősítésére szolgáló gyógyszerek egyszerűen elfogytak. Külföldről sem hozhatók be.

— A mi az iskolák zárva tartását illeti, nekem is az a nézetem, hogy meg kell hosszabbítani a szünetet és szombaton már össze kell ülnie az egészségügyi bizottságnak döntésre, mert kár lenne a vidékre utazott tanulóifjúságot beesüditeni Aradra, hogy esetleg egy nap múlva ismét visszaküldjük Ha a bizottság ugy-

Névtelen feljelentés aradi kereskedők ellen.

(Katonai viszony igazoltatása a háboru ötödik évében.)

Mindenütt a közelgő békéről beszélnek, mindenütt remegve várják a híradásokat. Az embereket az optimizmus rézsaszinfi köde veszi körül és boldogan gondolnak arra a napra, amelyen elhallgatnak az ágyúk és mindenki visszatérhet négy és egyharmad év óta árván hagyott mesterségéhez.

A történelem legnagyobb eseménye forrong most, világok dőlnek össze és új világok keletkeznek helyükön. És ebben a rongásban, a világháboru ötödik évében még mindig akadnak sötétben bujkáló, aljas gonosztevők, akik névtelen feljelentések özönével halmozzák el a katonai parancsnokságokat, árulkodnak embertársaikra, hogy itthon vannak, irigylük töltik, hogy megkereshetik mindennapi kenyerüket.

Aradon a háboru folyamán többször járványszerűen dühöngött a névtelen levélírók garázdálkodása. Egy-egy alkalommal páni félelem lepte meg az embereket, mert senki sem tudta, hogy mikor kerülhet rá a sor, mikor citálják a hatósághoz igazolás végett, hogy milyen viszonyban van a katonasággal, hogy miért van itthon stb.

Most nemrég ismét fellépett a névtelen feljelentések járványa. Néhány nappal ezelőtt 10—12 aradi kereskedő kapott meghívást a rendőrségre azzal, hogy katonai okmányokkal jelenjenek meg. Az idézést *Petkovits Béla* rendőrfelügyelő, a rendőrség előki osztályának referense küldötte. Többek között *Halpern Miksa* divatkereskedő, *Hantz Nestor* droguista, *Meisl* férfitdivatkereskedő és még számosan kaptak idézést.

A kereskedők körében természetesen nagy riadalmat keltett a dolog. Feltűnőnek tartották, hogy katonai ügyben nem a katonai ügyosztály, hanem a rendőrség idézi meg őket. A kereskedők érdeklődni keztek, hogy miért kap-

öntene, hogy mégis megnyitja kedden az iskolákat, akkor a lapok útján értesül a fiatatság erről a körülményről.

Azt hisszük, hogy a bizottság mást rúnt a fanintézetek további zárva tartását, nem hátráozhat, mert a város tele van járványos betegekkel és ez a döntő körülmény, nem pedig az, hogy az iskolákban még nincs annyi beteg, mint a mennyit a miniszteri rendelet kíván. A miniszternek arra legyen gondja, hogy a hivatalos tudósai megtalálják a baj okozóját és hozzon okos rendeleteket, amelyeknek intézkedéseivel el lehet fojtani a járványt. Az egész orvostudomány tehetetlenül áll a betegséggel szemben, halálozások száma napról-napra növekszik és akkor mi azon vitázzunk, vajon elegenden betegedtek-e meg az aradi iskolákban ahhoz, hogy zárva tartsuk azokat? Valóban Abdera lenne Arad?

A járvány várható erősödéséről nyilatkozik a városnak egyik legjobban elfoglalt orvosa, aki szintén azon a nézetben van, hogy az iskolákat nem lehet megnyitni, mert ő a beteget, a családokat látja és tudja, hogy milyen az egészségügyi viszonyok Aradon.

Az *Aradi Közlöny* munkatársa ma beszélt dr. *Hecht Arnold* városi tiszteletbeli főorvossal, aki a következőket mondotta:

— A spanyol-nátha egyre nagyobb mértékben terjed. Az esetek között vannak súlyosak is, de nem súlyosabbak, mint az előzőek.

tak idézést, de azt a választ kapták. Hogy majd a kihallgatás során mindent meg fognak tudni.

Tegnap azután az időközben megbetegedett *Petkovics rendőrfelügyelő* helyett *Vida Vilmos rendőrfelügyelő* hallgatta ki a kereskedőket. Kiderült, hogy a kereskedőket névtelenül feljelentették a temesvári katonai parancsnokságnál. A névtelen feljelentések azzal vádolták meg az aradi kereskedőket, hogy jogtalanul vannak kichaza és hogy ravasz módon vonták ki magukat a katonai szolgálat alól.

Ugy tudjuk, hogy szigorú miniszteri rendelet intézkedik arról, hogy katonai hatóságoknak névtelen feljelentésekre nem szabad reagálniuk. Ennek ellenére a temesvári katonai parancsnokság mégis elrendelte a vizsgálatot és ami a dologban a legérdekesebb, nem a katonai ügyosztályt, hanem a rendőrséget bízta meg azzal, vizsgálja meg, hogy a névtelen feljelentések adatai mennyiben felelnek meg a valóságnak. A katonai parancsnokság intézkedésének még egy érdekessége is van. A parancsnokság ugyanis megkereste az aradi rendőrséget, hogy a feljelentettek eredeti katonai okmányait küldje át Temesvárra. A parancsnokság valószínűleg meg akar győződni arról, vajon az okmányok nem hamisítványok-e?

Vida rendőrfelügyelő jegyzőkönyvet vett fel a kereskedőkkel, eredeti katonai okmányaik átvételéről elismervényt adott s a rendőrség előki osztálya a jegyzőkönyveket az eredeti katonai okmányokkal együtt felterjeszti a katonai parancsnoksághoz.

A kereskedők körében természetesen izgalommal várják a vizsgálat eredményét. Mindenesetre jellemző tünet, hogy a háboru ötödik esztendejében, amikor a béke küszöbön van, ilyen dolgok is megtörténhetnek.

Komplikációk alig fordulnak elő. A betegek túlnyomó része 2—3 nap múlva teljesen meggyógyul. En két kerületben 55 beteget gyógykezelték.

Arra a kérdésre, hogy meghosszabbítják-e az iskolák szünetét, mint ahogyan a fővárosban megtették, dr. *Hecht* így válaszolt:

— Valószínűnek tartom, hogy az iskolák szünetét meg fogják hosszabbítani. Ugy látszik, hogy a járvány még nem érte el kulminációját, mert folyton újabb és újabb megbetegedések történnek. Hiábavaló volna tehát a szünet lejártával az iskolákat megnyitni és azután ismételen bezárni.

TÖRVÉNYSZÉK.

§ Elítélt orgazda. Bagojeff Milán aradi pékmester állott ma az aradi törvényszék büntető tanácsa előtt több rendbeli orgazdasággal vádolva. Még mult év februárjában érintkezésbe lépett azokkal az orosz foglyokkal, akik az aradi malompokban dolgoztak és több esetben vásárolt tőlük nagyobb mennyiségű fehér lisztes zsákot 20 koronáért darabját, amelyeket azután jóval nagyobb áron adott el. A ma lefolytatott tárgyaláson bevallotta, hogy a zsákokat az orosz foglyoktól vette, azonban azt tagadta, hogy azoknak lopott voltáról tudomása lett volna. A törvényszék büntető tanácsa a tanuvallomás alapján bebizonyítottan látta a fennforgó orgazdaság büntetettét és ezért Bagojeff Milánt 6 hónapi börtönre ítélte. Az ítélet jogerős.

Szabotázs volt a textil-gyárban.

(A munkáskizárás igazi oka. — Értekezlet a főispánnal. — Elboocsátják a felbujtókat.)

Arad tanácsa ma délelőtt Lócs Rezső helyettes polgármester elnöklésével tartott ülésében rendkívül nagy horderejű kérdésben tett igen bátor lépést. Nem hisszük, hogy Magyarországon megtörtént volna, hogy egy törvényhatóság oly módon avatkozott volna bele munkásmozgalmakba, mint azt Arad tanácsa megtette. Helyesljük a tanács magatartását. Az a feladata, hogy a gyengék mellé álljon és rögtön segítsen ott, ahol segítenie kell.

Ez azonban csak fél munkalett volna. Az a tízezer korona, amelyet a textilgyári sztrájkoló munkások segélyezésére a tanács ma megszavazott, megtérül pénzben, mert a gyár azt visszafizeti a városnak. Még ha a városnak kellene viselnie ezt a kiadást, az sem lenne baj, mert ez is kötelessége. A fontosabb még ennél is, hogy a város vezetői nem egyoldalúan cselekedtek, hanem a ma megtartott értekezleten meggyőződtek arról, hogy a munkások olyan magaviseletet tanúsítottak, amelynek szabotázs a neve és ezt a gyáros nem tűrheti el.

A textilgyári sztrájk most már tisztán áll a hatóság és a közönség előtt és miután a baj felismerése a gyógyulás útját megnyitotta, bizonyos, hogy az meg is történik.

Délelőtt tíz órakor tartott a tanács ülést, a melyen úgy határozott, hogy a helyettes polgármester ígéretéhez képest a rögtön segélyezésre tízezer koronát folyósít a hadisegély alap térére.

Ma délelőtt 11 órakor Lócs Rezső helyettes polgármester elnöklésével értekezlet volt a textilgyári munkások ügyében, amelyen Barabás Béla dr. főispán a textilgyár két igazgatója, Lorant Emánuel és D'Her Jak Siengl Andor iparfőfelügyelő és Green Nándor főkapitány vettek részt. Az értekezletről Barabás Béla főispán a következőket mondotta munkatársunknak:

A tényállás az, hogy a munkások semmi fejegyelmet nem ismernek, ezt maga az iparfelügyelő is bizonyítja, aki még ezideig soha nem adott igazat a gyár igazgatóságának a munkások ügyekből kifolyólag. Több ízben kértek bérémeletést a munkások. — az igazgatóság segíteni is akart a helyzetükön azonban minden esetben azonnali elintéztést kértek, amely azonban az ügy megtárgyalása nélkül nem lehetséges. Ugyanígy tettek most utólag is.

— A munkások fizetése nem úgy áll, mint ahogy azt a munkások küldöttsége előadta a gyár igazgatósága hitelenes könyvekkel igazolta, hogy a könnyebb munkára alkalmazott 12—13 éves munkás leányok 4—5 koronát kapnak egy napra. A szövóműhelyi leányok napi keresete pedig 7—11 korona között váltakozik.

— Tárgyalás indult meg a munkásokat képviselő Magyar textilgyári munkások szövetsége és a gyár igazgatósága között, amelynek célja a tőke és munka közötti differencia kiegyenlítése, a mely elől még a munkások sem zárkozhatnak el. Az ügy különben sem olyan nagy, hogy azt békés úton ne tudnák elintézni.

— Az igazgatóság még október 7-én közölte a munkásszövetséggel, hogy habár a munkások támadó és fenyegető magatartása hozta magával az egymás közti ellentéteket, — mind amellett hajlandók a béke érdekében az üzemet felvenni és megállapodást kötni.

— A jelenlegi helyzetet nem a munka iránti sérelem idézte elő, — mert az nem oly tárgyi kérdés, amely nézeteltérést és vitát vonhatott volna maga után. De igenis a munkások viselkedése, akik a gépkatrészek széjjel szedésével, az ablakok betörésével stb. akartak argumentumainak különös nyomatékot adni. Az igazgatóság konstataulta, hogy egyesek magatartása folytán a fegyelem teljesen megszűnt, ami az összes munkások érdekeire sérelmes, mivel kockára teszi azt a tiszteletet, amelylyel a komoly munkások komoly törekvésével szemben viseltetik mindeki. Az igazgatóság most várja a munkásszövetséget küldöttségeik megjelenését és így előrelátólag békés elintéztést nyer a munkások ügye. Szükség esetén Green főkapitány hivatalos be-

keltetési eljárást indít, azonban erre remélhetőleg nem kerül sor.

— Az igazgatóság a legerélyesebben tiltakozik a valótlan állítások miatt, amit a főispán előtt a munkások előadtak. Egyszerűen hazugságnak mondották ki a gyár igazgatói, hogy a munkások állítólag lakásaikból kidohták volna: aki ennek ellenkezőjét állítja, az jelentkezzék. A dolog úgy áll, hogy a lakások legnagyobb részét nem dolgozó munkások foglalják el, akik erőlyesen verik a mellüket, hogy őket a lakásukból nem lehet kitenni és így bizony a rendes munkások részére bizony nem jut lakás.

Munkatársunk ezután a 10.000 koronás rögtön segélyre vonatkozólag intézett kérdést a főispánhoz.

— Még nem tudjuk, hogy miképpen osztják szét a segélyt, mivel a tanács úgy határozott, hogy csak a beteg, munkaképtelen nők részesüljenek segélyben. Ennek a kiosztását Bittner Róbert dr. rendőrkapitány útján a három munkás megbízott közbejöttével fogja végezni. Beteg azt hi-

Csak ma zárták be a tanítóképzőt.

(Nem kapott az igazgató senkitől se parancsot.)

Kaptuk a következő levelet: Mélyen tisztelt szerkesztő ur! Nem tudom elgondolni, mi az oka annak, hogy

a tanítóképző intézet növendékeit nem bocsátják haza?

Valószínűleg azt várják, hogy az intézet növendékeinek fele megbetegedjék. Ezt nevezik preventív eljárásnak. A növendékek orvoshoz is nehezen mehetnek el. T. i. betegkönyvet kell vinni. Valaki elmegy 7 óra után reggel, az iroda be van zárva. Ha fél 8 után mennek: „Kérem már késő. Előbb kellett volna jönni.” Így bának a növendékekkel. Minden lapban olvassuk, hogy az összes iskolákat bezárták. Mi most is itt vagyunk. Bennünket is hazabocsájtának, ha már késő lesz. Amíg meg nem kapjuk a betegséget, addig nincs értelme a hazabocsájtásnak. Akkar tessék meg a „preventív intézkedés”-eket. Szerény soraimat a mélyen tisztelt szerkesztő ur jóindulatába ajánlva maradok alázatos szolgálója.

Hihetetlennek tartottuk a levélben elmondottakat, különösen azt, hogy a tanítóképző intézetet az egészségügyi bizottság határozata ellenére sem csukták be. Az Aradi Közlöny munkatársa ez ügyben felkereste Karoliny Mihály tanítóképző intézeti igazgatót, akitől megdöbbenéssel hallottuk, hogy az előadás csak ma szűnt meg az intézetben. Az igazgató az esetről a következőképpen nyilatkozott:

— Valótlán, hogy az intézetben az előadás még tartana. Az iskolai orvos tegnap jelentette, hogy négy megbetegedés történt a diákság körében, amire én az előadást a mai napon beszünttettem.

Az egészségügyi bizottság hétfőtől kezdődőleg elrendelte a tanítóképző bezárását a spanyol nátha tovaterjedésének megállítására végett. — mondotta munkatársunk.

Erről magamnak is tudomásom volt. A lapokból hírcsültem a határozatról, azonban hivatalos értesítést sem az egészségügyi bizottságtól, sem pedig a tanfelügyelőtől nem kaptam. Én tehát az előadásokat nem szüntethettem be.

— Jelentette igazgató ur a képző bezárását a királyi tanfelügyelőnek?

— Igen! azonnal jelentettem és ő azt mondotta, hogy ha szükségesnek tartom, zárjam be.

Ami azt illeti, hogy a diákok nem jutnak orvoshoz, ez ellen a legerősebben tiltakozom, mivel naponta van orvosi vizsgálat és a beteget jelentkező fiukat az orvosi könyvvel felügyelet mellett küldjük orvosunkhoz. Sok diáknak persze ez nem kellemes, mivel így csakis komoly betegek mulasztathatják el az előadások látogatását.

Az iskolák bezárását a legmesszebbre menőleg helytelenitem, mivel ezzel sok fiatal embert

szem, hogy kevés lesz köztük és így az összeg jelentéktelen részét kell csak kiosztani. Nyomor-ról szó sem lehet, mert munka van. Aki dolgozik, az nem éhezik. A hangulat is megváltozott teljesen, amióta megtudták a munkások az igazgatóságuk véleményét illetőleg.

— Kérdeztem az igazgatóságtól, hogy miért fizetik a munkásokat két hetenként? Azt válaszolták, hogy az elszámolás így könnyebb, azonban a munkások rendelkezésére bármikor áll pénz előleg alakjában, amelyet ők igénybe is vesznek. Nagyobb előleget is kapnak, amelyet tet-szés szerinti részletekben törlesztenek. Az egész eset 15—20 rakoncátlan munkás miatt történt, akik miatt a munkavezetők sem akarnak dolgozni, mert nem bírnak velük. Ezeket a gyár ki is fogja zárni. Remélem, hogy a két vezetőség tárgyalása és Zubor tanácsnok budapesti útjának eredménye meghozza a rendet, a békét.

Zubor Andor tanácsnok holnap reggel a munkások ügyében felutazik Budapestre, ahol a köz-élelmezési miniszteriummal fog megbeszéléseket folytatni. Itt említjük meg, hogy Barabás Béla dr. főispán Lócs Rezső helyettes polgármesterrel egyetemben ma táviratilag kért a központoktól gyors intézkedést a munkások élelmezését illetőleg.

vonnak el a tanulástól, amelyben a jelenlegi viszonyok miatt amúgy is hátráltatva vannak. Sokkal ajánlatosabb volna a színház és mozik bezárása, ahol minden ellenőrzés nélkül van a diákság.

Kíváncsiak vagyunk arra, hogy kinek a mulasztásából nem értesült az igazgató az iskolák bezárását elrendelő határozatról.

Vadászcsapataink

visszaverték a francia rohamokat.

Budapest, október 10. (Hivatalos.)

Olasz harctér: Helyenként élénkebb olasz felderítő tevékenység.

Balkáni harctér: A Skumbi folyó mentén meghiusult egy olasz lovascsapat átkelési kísérlete. Leskováctól északnyugatra és nyugatra harcok fejlődtek. Harcvonalunk mögött szerb és montenegrói bandákat semmisítettünk meg.

Nyugati harctér: Verduntól északra Beaumont mellett vadászcsapataink rajnai ezredek támogatásával győzelmesen visszaverték az ellenség súlyos rohamait. — A vezérkar főnöke.

Berlinből jelentik: A nagy főhadiszállás jelentése szerint a németek feladták Cambrayt és folytatták visszavonulásukat hátsó állásaikba, miközben az ellenséget utóvédharcok közben súlyos veszteségeket okozva visszaverték. A Champagneban és az Argonnokban az amerikaiak és franciák egységes támadásai meghiusultak. Megemlékezik a jelentés arról is, hogy Beaumont-tól északnyugatra osztrák-magyar vadászcsapatok vonalai előtt, az ellenség rohamai meghiusultak.

Berlinből jelentik a Wolff-ügynökség: Tizedikén este új állásaink előtt Cambraytól és St. Quentin-től keletre, valamint a Maas mindkét partján levő fronton új ellenséges támadások meghiusultak.

Londonból jelenti a Reuter-ügynökség, hogy a szövetségesek két mértföldnyire állnak Le Chateau előtt.

Már nem „koszt was kost.”

Tartózkodóak a vevők és a kereskedők.

A kirakatokban levő, közszemlére kitett árucikkeken bősztöz közönnyel lógnak még a jelző tábláskák: — 650! 1020! 4800! és feljebb.

Volt idő, mikor a közönség elszörnyűkdvé állott meg a tükörtáblák előtt s nem a kiállított árucikkek minőségét vagy szépségét csodálta. Nem a kiírt árakat nézegette hosszasan: Egy durva kabát, melyet azelőtt egy mindenes leány se vett volna fel: 1000 koronát lengetett a galléján, egy olcsó zsebkendőt 36 koronára becsült a kiállító üzletember.

Azt hinné az ember, hogy a közönség meg is elégedett azzal, hogy ezeket a fellegekben járó árakat megcsodálja. Aztán hazament s azon gondolkodott, hogyan fog majd e mesébe illő dolgokról egykor az unokáinak meséket mondani . . . De nem az történt.

A közönség, mintha vad lázak kergetnék, valósággal ostromot intézett a kereskedések ellen. Társadalmi osztályra és nemre való tekintet nélkül tódult az üzletek ajtóin be s ajkukon ott lebegett a csatakiáltás: — Kost was kost! Kerül, amibe kerül! Nem fontos az ár, csak venni lehesse!

S vett mindent, akár volt szüksége rá, akár nem. Gazdára talált minden árucikk. Aki megvette, maga se tudta sokszor, hogy mire fogja felhasználni, felhalmozta, ellette:

— Többet ér, mint a pénz! mondotta s boldog volt, hogy az egyre szaporodó bankó pénzen túl adhatott.

Most, a békekilátások növekedésével, érdekesnek váltunk, hogy egy újabb kirakat-sétát tegyünk. A jelző tábláskák még mindig a régi árakat mutatják, de az üzletekben mintha kevesebb vásárlót láttunk volna. Bekopogtattunk tehát egy egész sor aradi kereskedésbe, a nagyokba és kicsinyekbe egyaránt és megkérdeztük a tulajdonosokat:

— E pár nap alatt érezhető volt-e a békehipek hatása?

Meglehető válaszokat kaptunk.

Az egyik legnagyobb divatáru cég üzletvezetője a következőket mondotta:

— A hőmérő nem emelkedhetik vagy szállhat alá gyorsabban, mint a vásárló közönség hangulata. Alig érkezett híre a béketárgyalások lehetőségének az első szimptoma mindjárt mutatkozott. A közönség nem tolongott többé. Az ételmiszereken kívül többé más nem érdekelt. Nem volt sürgős többé semmiféle divatikk, melyért egy-két nappal ezelőtt, négy törték magukat. Most van a főszezonunk. A pénzbőség e pár nap alatt nem lett kisebb, a közönség mégis tartózkodik a vásárlástól. Mintha elvágták volna a háborus életet jellemző lendületet. A pénz megállott az üzletekhez vivő ut felénél s visszahúzódott.

Egy ruhakereskedő cég főnöke ugyancsak arról panaszkodott, hogy a közönség máról-holnapra, mint egy varázsütésre elmaradt. Aki be-megy is az üzletbe, új helyzetet teremt — alkuszik!

— Négy év alatt a mi üzletünkben nem hangzott el egy alkudozást jelző szó. Vették az árut azon az összegben, ahogyan jeleztük. Tegnap már alkudni kezdtek. Ez szerkesztő uram, a háboru vége. A közönség becsülni kezdi a pénzt. Pedig ilyenkor még a békében is könnyebben adta ki a bankót a vásárló. Hiszen így, a főszezon elején duzzadt a tárca. Most adtak el gabonaneműket, gyümölcsöt, a szőlőt és a mustot, ilyenkor engedhetett meg magának a legszerényebb viszonyok között levő is egy kis gavallériát. Uram az én üzletemben tegnap alkudtak: ezzel eleget mondtam.

Nem igaz azonban az, hogy a titkos raktárakban felhalmozott árucikkek már előbujtak volna. Nagyobb, merényiségben semmiesetre. Most jövök Pestről s alaposan körülnéztem. A meggyőződésem az, hogy rengeteg áru van még most is elrejtve, de ezzel szemben egy új jelenségre tehetem figyelmes: —

Nemcsak a közönség óvatos, hanem azok lettek a kereskedők is! A békehipek hatása abban is megnyilvánul, hogy a kereskedő sem keresz az árut, nem vásárol, várja, míg tisztul a

Gróf Tisza István a perszonális unió szükségességéről.

(A munkapárt a dualizmus megváltozásáról.)

Budapestről jelentik: A munkapárt ma este 7 órakor Vojnits István báró elnöklésével értekezletet tartott, amelyen Tisza István gróf általános tájékoztatást nyújtott a bel- és külpolitikai helyzetéről. Ezekben a fejtegetésekben kidomborodott többek között az a tény, hogy az osztrák belviszonyok fejlődése természetesen napirendre hozza a Magyarország és Ausztria közötti viszony kérdését. Azok az események, amelyek az utolsó hetekben Ausztriában történtek, alapjukban megingatják azokat a premisszákat, melyeken az 1867-ik évi kiegyezés alapszik és amelyek lehetlenné teszik az 1867-ik évi kiegyezésben megállapított apparátus működését.

Ha azok az aggodalmak, melyeket ez idő szerint táplálunk, megvalósulnak, a dualizmusnak az 1867-ik évi kiegyezés alapján való fenntartása lehetlenné válnék és az összes magyar politikusoknak az lesz a feladatuk, hogy a viszonyokhoz képest óvják meg a magyar nemzet függetlenségét és biztosítsák az ország jogának és érdekeinek teljes megóvását.

Utalt Tisza István fejtegetéseiben arra is, hogy a német szövetség azért kellett Magyarországnak, mert hosszabb idő óta találtuk magunkat szembe a cári autokrácia orosz hatalmának éppen a mi népünket fenyegető expanzív törekvéseivel. A háborunál pedig nem tőlünk függött hogy meddig folytatjuk azt. Folytatnunk kellett, mert ellenségeink hadicéljai egyenesen nemzeti létünket fenyegették és kétségtelenül egész más békefeltételekkel találnók szembe magunkat, ha Szerbiát meg nem vertük volna és a cári orosz

láthatár s a világpiacon egy kis rés nyílik. Legalább is olyan rés, amelyen legális uton juthat olcsóbb és jobb minőségű áruhoz. Különösen svájci árukra számítunk s az a meggyőződésem, hogy ez nem fog nagyobb nehézségekbe ütközni, ha az esetleges béketárgyalásokon a magyar érdekeknek külön szószólója lesz.

Egyik pamutkereskedésben voltunk, midőn egy csinos fiatal leány lépett be a következő szavakkal:

— A tegnap kiválasztott hat pár harisnyát nem veszem át.

— Talán nem megfelelőek?

— Nem azért, de . . . még várok. Nyolcvan koronát ma már nem adok egy pár harisnyáért. S ha eddig vártam, várhatok még egy néhány héttig, — míg olcsóbb lesz!

Igy gondolkodik a vásárló közönség! egy néhány héttig kell várnia s olcsóbb lesz az élet. Ki tudja nincs-e igaza?!

MŰVÉSZET.

HETI MŰSOR:

Péntek: Szép asszony. B) bérlet.
Szombat: D. u. 3½ órakor Romeo és Julia. Este: Három a kislány. C) bérlet.
Vasárnap d. u. fél 4 órakor a Vasgyáros.
Este: Piros bugyelláris.

*A filharmónia első koncertjét október 25-én rendezi. Ezen a hangversenyen Arad két kiváló művésze, Telmányi Emil és Vas Sándor mielőtt külföldi utjukra mennek, programjuk legjavával lépnek a műértő közönség elé. A hangverseny jövedelmének egyrésze és a felülfizetések a Vörös Keresztet illetik. Jegyek 15—2 korona árban Scherhárnál.

*A színházi iroda hírei. Pénteken L. Kiss Mariska újonnan szerződöttét tag lép fel a Szép asszony cimszerepben, Gábor Andor kitünő vigiátékában. A többi főszerepeket Kieffer, Bánházy, Földes, Kertész, Ungvári, Lugossi játszák. — Szombaton d. u. Romeo és Julia. Vasárnap d. u. A vasgyáros. Szombat este: 3 a kislány. Vasárnap este: Piros bugyelláris kerül színre Barics, Matolcsi, Fa-

birodalom és Románia ki nem hullott volna ellen ségeink soraiból. A háboruba Magyarország tüzrel ment bele és kezdettől fogva minden illetékes tényező ismételtén és határozottan precizizálta, hogy a háborunak minden hódító célzatától menten kizárólag védelmi jellege volt. Az ország mai helyzetében az összes magyar hazafiak kooperációját tartja kívánatosnak, ez azonban csakis a kontroverz belpolitikai kérdések kikapcsolásával mellett lehetséges.

Budapestről telefonálja tudósítók: a munkapárt értekezlete bizalmas jellegű volt, amelyet csak beltagok vehettek részt. Tisza István hosszasan beszél és hangsúlyozta, hogy a magyar pártoknak egyesülnök kell a szent cél, az ország intervjuálásának érdekében. A pártban valószínűnek tartják, hogy az meg is történik és az erők koncentrációja a kormánypárt Andrássyék és Apponyi között létrejön.

Ha ez mégsem sikerülne, úgy biztosra veszik, hogy a munkapárt és a negyvennyolcas alkotmánypárt fuzionálnak. Ez esetben Tisza nem vállal felelős állást, hanem mint ő maga kijelentette, mint közkatona venne részt a további küzdelmekben.

A béketárgyalásokkal is foglalkozott a párt értekezlet. Tisza bejelentette a pártnak, hogy ő Andrássyt ajánlotta a királynak, mint azt a férfit, aki a legnagyobb tudással és tehetséggel vehetne részt a monarchia nevében a béketárgyalások előkészítésében és később, mint Magyarország érdekeinek képviselője magukon a béketárgyalásokon.

A párt helyeslőleg vette tudomásul Tisza bejelentéseit és az értekezletről a cikk elején már közölt kommunikét adta ki.

Judi, Várnay, Kertész, Lugossi, Földes, Lenkei, Herold, Váradi Margit stb. felléptével.

Népek minisztériuma Ausztriában.

(Nemzetiségi államok az államban. — Lammasch tanár előterében.)

Bécsből jelentik: Hussarek báró osztrák miniszterelnök már kidolgoztatta az alkotmányreform tervezetét, mely az önkormányzat alapul. Az egyes nemzetiségek azt a jogot nyerik, hogy államot alakítsanak, de természetesen valamely formában Ausztria keretein belül. Alakulna egy úgynevezett népek minisztériuma, melybe minden nemzetiség küldene képviselőt. A népek minisztériuma elnökéül Lammasch tanárt emlegetik, aki az új kabinetben tárcanélküli miniszter volna és a tárgyalások esetén ő lesz a meghatalmazott. Emlegetik miniszterelnökként Sylva-Tarouccak földművelésügyi minisztert, de a legvalószínűbb jelölt herceg Lobkowitz Frigyes, aki a délszlávok bizalmát is bírja.

Bécsből jelentik: Öfelsége kihallgatáson fogja fogadni a képviselőház 23 pártvezérét, mert szükségesnek tartja, hogy informálódjék az egyes nemzetiségi képviselőknél arról a mozgalomról, mely az önrendelkezési jog jel-szava alatt minden osztrák nemzetiség körében terjed. Ezeket a kihallgatásokat a kormányválsággal hozzák összefüggésbe.

Bécsből jelentik: Esti lapok jelentik: Hussarek báró osztrák miniszterelnök magához kéretett több pártvezért és felhívta őket, hogy ne távozzanak el Bécsből, mivel meghívást kaphatnak az uralkodóhoz. A miniszterelnök kérését a valószínű kormányválsággal hozzák kapcsolatba. Lammasch neve mindinkább homlokterébe von.

HIREK.

Kitüntetések a vagongyárban.

(Polgári érdemkereszt a háborús munkáért.)

A hivatalos lap mai száma közli, hogy a király az aradi Weitzer János-féle vagongyár és vasöntöde részvénytársaságnál Hoffmann Adolf műszaki igazgatónak a II. osztályú polgári hadi érdemkeresztet, Vigyázó László főmérnöknek, Martzy Béla cégvezetőnek, Kertész Pál irodafőnöknek, Wagner Viktor üzemvezetőnek, Fritz Ferenc osztályfőnöknek, Gerő Gyula főkönyvelőnek, Hacker Adolf műszaki hivatalnoknak, Ecker Gyula anyagbeszerzési főnöknek, Balázs Kálmán kereskedelmi hivatalnoknak, Dávid József műhelyfőnök-helyettesnek, Hranitzky Ágoston a szerkesztési osztály főnökének és Herzig Tivadar üzemfőnöknek a III. osztályú polgári hadi érdemkeresztet.

Blaskovits Lajos, Kuszalik Ferenc és Orbán Ferenc művezetőknek, Ispravnik Mojsza ténymesternek, Gehl Károly, Piller István, Wittmann Boldizsár, Höfller Károly, Wittmann Antal, Thumó Lajos és Krenmayer Antal művezetőknek, Horváth Antal gépésznek, Varga Károly lakatosnak, Heckl Krisztián kovácsnak, Mausz Ferenc asztalosnak, Nyegre Vince műasztalosnak, Szilipió Lajos öntőnek, Cseh Lajos gépmunkásnak, Auer Hugó és Csósz Sándor lakatosoknak, Hamar Mihály asztalosnak, Jaklits Ferenc gépmunkásnak, Fogel Ignác bádógosnak, Baumgartner Ferenc kárpitósnek, Sebők Károly fényezőnek, Leitinger György asztalosnak, Szép János kovácsnak, Brusch János lakatosnak, Réthly Ádám asztalosnak, Lukács István és Domokos Ignác kovácsoknak, Sarlott Alajos és Dávid Lajos lakatosoknak, Gellért Miklós asztalosnak, Borbély János kovácsnak, Mayerlik Lajos lakatosnak, Ivánka János szögelőnek, Kovács Ferenc asztalosnak, Gábor József lakatosnak, Tóth József szerszámlakatosnak, Takó János esztergályosnak, Vitális Lajos asztalosnak, Muresán Miklós munkásnak, Theiss Ádám nyergesnek, Novák Gregor munkásnak, Schuch András és Lipcsey András asztalosoknak, Buzesan Sebestián munkásnak, Freudl Ferenc és Fuchs Ádám szerszámlakatosoknak, Moser Péter kovácsnak, Tánczos Péter, Hoffmann Sebestyén és Reichmann János munkásoknak, Takács János ácsnak, Hecker Ádám kárpitósnek, Nini György fűtőnek, Riesner János munkásnak, Sükösd Béla lakatosnak, Vazelia Ferenc fűtőnek, Wagner Mátyás és Viris György munkásoknak, Hirt Antal lakatosnak, Szemlakan Demeter munkásnak, Rudolf Károly és Riess Antal lakatosoknak, Polereckv Dávid raktárnoknak, Argyelán Tivadar, Ologovecsán Eliás és Hoffmann János munkásoknak, Dosedla József kazánkovácsnak, Hajdu János és Fraher Béla munkásoknak, Nádra János kőművesnek, Dresein György munkásnak, Hetzer Antal gépésznek, Lengyel Ferenc kovácsnak, Diószeghy Károly és Marschl József munkásoknak, Petz Antal esztergályosnak, Oberschill Mihály kárpitósnek, Motz András elektrikusnak, Lahodni János kazánkovácsnak, Mathisz József asztalosnak, Japport János nyergesnek, Boldor Péter munkásnak, Esslinger Károly lakatosnak, Gruber Pál gépmunkásnak, Lendák Ferenc fényezőnek, Fogarassy István öntőnek és Allár István gyári munkásnak a IV. osztályú polgári hadi érdemkeresztet adományozta.

A király Révész Bélát, a győri Magyar Vagon- és Gépgyár kereskedelmi igazgatóját a II. osztályú polgári hadi érdemkeresztel tüntette ki.

— Beszűntették a magyar-román határkijelölést. Nagyszébenből jelentik: A magyar-román határkijelölés a Romániával kötött békeszerződés kapcsán július hónapban kezdetét vette és a munkát november elsőjére fejezték volna be. A háboruban előállott jelentős viszonyokra való tekintettel azonban a határkijelölési munkálatokat ideiglenesen beszüntették.

— Megválasztották a finn királyt. *Hel-singforsból* jelentik: A finn nemzetgyűlés ma rövid megszakítással déli fél 1-től este 9 óráig tartott. Tegnap megejtették a királyválasztást. A választás alkalmával a képviselők felállottak helyükről. Néhány tagrúsius és köztársasági képviselő ülve maradt, ezzel jelezvén, hogy nem vesznek részt a választásban. Az országgyűlés határozata alapján *Károly Frigyes* hesszeni herceget királlyá választották, továbbá az utódlást és trónörökösödés rendjét megállapították.

— A franciák bevonulnak Szófiába. Berlinből jelentik: Mint értesülünk, a mai nap folyamán elutaznak Szófiából *Oberndorf* német követ és *Massow* német katonai meghatalmazott. A holnapi nap folyamán a francia csapatok be fognak vonulni Bulgária fővárosába. A német követség eltávozása Németország és Bulgária között egy átmeneti diplomáciai szakításnak tekintendő.

— A bolsevik kormány nem mondja fel a breszti békét. Baselből táviratozzák: Egy ide-érkezett rádiótávirat szerint a bolsevik kormány nagy többsége a bresztlitovszki békeszerződés felmondása ellen nyilatkozott.

— *Boroevics* tábornagy fiának halálos szerencsétlensége. Hirt adtunk róla, hogy *Boroevics* Szvetozár tábornagy egyetlen fia, aki a marburgi katonai iskolának növendéke volt, szerencsétlen baleset következtében meghalt. A tragikus esetről most a következőket táviratozzák Marburgból: A fiatal *Boroevics* a múlt hónap 28-án este a katonai főreáliskola négy más növendékével együtt sétálni ment a Dráva partjára. Később a régi Dráva-hídon át a tulsó partra indultak a fiatal kadettek. — Egy helyen a régi rozoga híd pallója fel volt szakítva, *Boroevics* Frigyes nem vette észre és beleesett a megáradt folyóba. Társai nem segíthettek rajta, mert a hullámokban eltűnt.

— Kitüntetések. A király dr. *Wild* András János aradi tábori lelkésznek a lelkészi érdemkereszt 2. osztályát, dr. *Pozsgay* István népfelkelő ezredorvosnak, dr. *Simó* Károly és dr. *Schreiber* Vilmos főorvosoknak a koronás arany érdemkeresztet adományozta.

— *Scheidemann* államtitkár hivatalából eltávolították a császár képét. Berlinből jelentik: Már berendezték az új államtitkárok, *Scheidemann*, *Erzberger* és *Gröber* dolgozó szobáit. A szociálista *Scheidemann*nak, a birodalmi belügyi kormány épületében szorították helyet és tapintatosságából iránta, hogy szociálista elveit ne sértse, a *Nationalzeitung* közlése szerint odáig mentek, hogy *Vilmos* császár képét eltávolították a szobából.

— Eljegyzés. *Illés* Albert menyháza kereskedő fia, *Illés* Andor eljegyezte *Schwartz* Pál tekintélyes aradi kereskedő leányát, *Bözsikét*.

— *Esedékes a telekértékkadó.* A telekértékkadóra vonatkozó 1896—536—1918. kgy. sz. és a belügyminiszter 1964—17—1918. sz. rendeletével az 1917. évi január hó 1-től való érvénnyel jóváhagyott szabályrendelet 13. §-a értelmében felhívjuk Arad sz. kir. város határában telekkel (földdel) bíró, avagy telket (földet) haszonélvező közönséget, hogy az 1917. egész évi és az 1918. év három negyedére már esedékes telekértékkadó tartozásait most már befizesse, mert mulasztás esetén a közadókra nézve érvényben lévő szabályok értelmében, november hó 15-től kezdődőleg késedelmi kamat, november hó 23-át követőleg pedig végrehajtási költség felszámításával a közigazgatási végrehajtás fog alkalmaztatni. — Városi adóhivatal.

— Halálozások. *Árvai Török* Béla, nyugalmazott kevevári főszolgabíró és volt szerbiai polgári főbíró október hó 9-én életének 54-ik évében meghalt. Temetése a felső temető halottas csarnokából október hó 11-én délután 3 órakor lesz. Kiterjedt előkelő rokonság gyászolja.

Steiner Andorné sz. *Denhoi* Rella Székudvaron meghalt.

— *A Kölcsey-Egyesület* vasárnapi felolvasására a tagok díjtalanul, mások két koronás jeggyel vehetnek részt. *Jancovics* Ferenc az erkölcsi eszméről fog igen érdekes és aktuális előadást tartani.

— *Adomány.* F. A. vagongyári tisztviselő 6 koronát küldött a vak katonák javára

— *Az ingatlanokra vonatkozó magánjogi szabályok.* A hivatalos lap mai száma a földmivelügyi és igazságügyi miniszter együttes rendeletét közli az ingatlanokra vonatkozó magánjogi szabályok kiegészítéséről. A rendelet szerint a kormánynak beavatkozási joga van abban az esetben, ha a tulajdonos nyilatkozata alapján telekkönyvezik az állam, vagy az Altruista Bank opció jogát. Telekkönyvileg fel lehet jegyezni azt is, hogy a birtok csak a kormány megbízottjának hozzájárulásával adható el. Jogszabályokba ütköző telekkönyvi bejegyzés ellen a törvényhatóság tisztí ügyésze, vagy az igazságügyminiszter megbízottja jogorvoslattal élhet.

— *Közzemléen a virülések névjegyzéke.* Arad sz. kir. város igazoló választmánya által 1918. évre megállapított legtöbb adót fizetők névjegyzékét az 1886. évi XXI. t.-c. 28. §-a értelmében folyó évi október hó 10-től folyó évi október hó 25-ig terjedő 15 napi közzemlére a városháza I. emeletén lévő hivatalos helyiségben közzemlére kiteszem azal, hogy azt a közzemlére kitétel ideje alatt bárki betekintheti és ellene ezen idő alatt Arad sz. kir. város állandó bíráló választmányához címzett hivatalomhoz írásban benyújtott felebbezéssel élhet. Arad, 1918. október hó 9. *Löcs* Rezső, h. polgármester.

— *A szabadságot katoná tragédiája.* *Andrey* János 23 éves katoná, aki a gráci katonai raktárhoz van beosztva, *Zarándra* indult szabadságra. Amikor a vonat Gyorok közelébe ért, megkérte az egyik utast, hogy váltson fel neki egy 100 koronást. Az illető leszámolt a katonának 100 koronát, amire az kiugrott a pénzzel a szakaszból és a robogó vonatról leugrott. Az ugrás azonban nem sikerült és *Andrey* a vonat kerékei közé került, a melyek összeroncolták lábait. Villamoson szállították be Aradra, ahol a *Fischer* Elíz-kórházban helyezték el.

— *Burgonya kiosztás.* Értesítem a közönséget, hogy az összeírt burgonyamennyiségek eddig a következő kereskedőknél kerülnek kiosztásra: *Lázár* Gyula, *Étes* Ármu, *Ernyel* Mór, *Róth* Józsefné, *Engel* Gyula, *Kertész* Pál, *Dürr* Gusztáv, ifj. *Weisz* Mór, *Iritz* Sándorné, *Birkenheuer* Miklós, *Hercog* Lipót, *Gróf* László, *Anton* Lajos, *Dürr* Kocsárd, *Stein* Mór, *Guttman* Samu, *Juhász* Gábor, *Nagy* János, *Stern* Jakab, *Stern* Ábrahám, *Schillinger* Vilmos, *Biener* Ignác, *Bolyos* Ödöné. Felszólítom a közönséget, hogy a burgonyát mielőbb vegye át, mert az elkészték burgonyája másoknak fog kiadatni. Az átvételhez szükséges zsákokat mindenki vigye magával. A burgonya kicsinybeni eladási ára métermázsánként 50 korona.

Felhívás a kereskedőkhöz. Felszólítom a kereskedőket, kik még eddig burgonyájukat nem kapták meg, hogy a kiutalandó burgonya ellenértékének lefizetése végett a pénztári órák alatt délelőtt 9—12-ig hivatalomban megjelenni sziveskedjenek. A közelielmezési hivatal vezetője.

— *Névmagyarosítás.* *Sucin* Irma, *András* és *Ilona* aradi lakosok családi nevüket belügyminiszteri engedéllyel *Székely*-re változtatták.

— *Temetés — halott nélkül.* Nyiregyháza-ról jelentik: *Révaranyos* szabolicsmegyei községből néhány hete eltűnt *Barát* András 9 esztendőös gyerek. Szülei napokon át keresték, de nem került elő. Megindult a vizsgálat is, amely kiderítette, hogy a gyerek eltűnése előtt a Tisza partján feheneket legeltetett s így valószínű, hogy a Tiszába esett. Néhány napja megjelent a révaranyosi papnál az eltűnt fia édesapja s bejelentette, hogy temetni akar. Arra a kérdésre, hogy ki a halott, azt felelte, hogy eltűnt fia, akinek holtteste ugyan még nem került elő, de az egész családnak nincs nyugta addig, míg nem tudják, hogy helye van a temetőben. A pap beleegyezett a különös temetésbe s vasárnap fölállították a ravatalt az úrs koporsóval. Megjelent a pap, a kántor, a gyászoló közönség s az üres koporsót kikísérték a temetőbe, ahol el is temették halott nélkül.

— *A petroleum ára.* A petroleum kicsinybeni eladási ára 66 fillér literenkint. — Közelielmezés: hivatal vezető.

LEGUJABB.

Ujévre várják a békekongresszust.

Genf. Párisi hírek szerint az általános világbéke-kongresszus összeülését *ujév táján* Brüsszelben várják.

Hága. A newyorki tőzsdén ma az a hír terjedt el, hogy Ausztria-Magyarország már közölte a német kormánnyal, hogy *Wilson válasszegését elfogadja*. Newyorkban a német választ nem várják szombatnál előbb.

Rotterdam. Itteni lapok londoni levelezői azt jelentik, hogy az angol liberális párt tummy része teljességében helyesli Wilson eljárását, és azt hiszik, hogy Lloyd-George is osztja ezt a nézetét.

Lugano. Az összes entente-államok közül a központi hatalmak békelépése Olaszországban kellette a legnagyobb konsternációt és legveszedelmesebb gyűlöletet. Ugy látszik Olaszország attól fél, hogy aspirációt csak kis mértékben fognak figyelembe venni.

Berlin. Az illetékes kormányköröknek a Wilson elnök jegyzékére adandó válasza felett folytatott tanácskozásait, melyeket tegnap este Ludendorff főszállásmester jelenléte-

ben kezdtek meg, ma folytatni fogják. Ugy látszik, mondja a *Vossische Zeitung*, hogy a tanácskozások eredménye olyan válasz lesz, mely a tárgyalásoknak a békére hatásos folytatását teszi lehetővé. Ugy látszik, hogy az egyes kiürítések és megszállásokat a fegyverszüneti szerződésben állapítsák meg. — A *Lokalanzeiger* szerint a kormány azt kívánja, hogy a további lépések a lehető leggyorsabban történjenek meg azért, amit most mondani kell, a lehető leghatározottabban megformulandó, hogy a válasz és viszonzás sikerre vezessen a kívánt célhoz.

Bern. A Berner Tagblatt szerint az augsburgi tárgyalásokat Wilson jegyzéke miatt félbeszakították, de az államjogi változások után ismét megkezdik a tárgyalásokat.

Bécs. Beavatott helyről származó információ szerint a német kormány a kiürítés kérdésében a monarchia nevében is válaszolni fog. Berlini jelentés szerint Wilson jegyzékének hivatalos szövegét még ma estig sem adták át Berlinben.

Izgalom a pártkubokban.

(Koncentráció a területi integritás rovására.)

Budapestről telefonálja tudósítónk: Ugy a bel-, mint a külpolitikai helyzet kérdései ma minden politikai körben és helyen nagy izgalmakat okozott. A lapok pártállásuk szerint igyekeznek a szituációból eredő sok bizonytalanságot kihasználni. A fővárosban általánosan el volt terjedve az a hír, hogy a *Wekerle-kormány beadja lemondását*. Az utódot illetően azonban már megoszlottak a vélemények, mert majd báró *Szerényi* Józsefet, majd herceg *Windischgrätz* Lajost, végül gróf *Károlyi* Mihályt emlegették miniszterelnök jelöltekül. Természetesen mind e híreknek és a velük kapcsolatos kombinációknak nincs tényleges alapjuk. A *Wekerle*-kabinet, legalább egyelőre, *megmarad állásában és igyekszik létesíteni az egységes belpolitikai frontot*.

A pártkörök közül ma különösen a negyvennyolcas alkotmánypártban és a munkapártban volt élelkebb az élet. A negyvennyolcas pártkörben megjelentek *Szerényi*, *Zichy* és *Serényi* miniszterek. A miniszterek megérkezése előtt izgatottan tárgyalták a képviselők a helyzetet. Hibáztatták, hogy a negyvennyolcas párt nincs a helyzetről kellően informálva és kénytelenek tétlenül nézni a jövő elé. Hangoztatták, hogy a pártnak nyilvánosan állást kell foglalnia a *perszonális unió mellett*, mert nem lehet újból azt a hibát elkövetni, hogy ezt, a minden magyar embernek szent követelést, a *Károlyi*-párt magának sajtítsa ki.

A kedélyek lecsillapultak, amikor *Szerényi* megérkezett és a válság híreit megcáfolta. Utalt arra, hogy a magyar politikának most nem lehet más érdeke, mint hogy az ország területének integritását megóvjuk. Most csak egy platform lehetséges, amelyre a magyar pártok helyezkedhetnek és ez: a *területi integritás megóvása*. Eme szent cél érdekében az összes nemzeti erőket egyesíteni kell. Kifelé csak így érhetünk el célt. A *perszonális unió mint érett gyümölcs fog ülnökre hullani*.

Bécsből jelentik: A mai audienciák után sem történt még döntés. *Károlyi Mihály* gróf miniszterelnökségéről egyelőre korai volna még beszélni. Külügyminiszterként *Lammasch* egyetemi tanárt emlegetik.

Bécsből jelentik egy budapesti radikális lap holnapi számának: A sok híresztelés za-

varából csupán egy bizonyosság állapítható meg és ez az, hogy *Wilson* jegyzékének elfogadása mellett *Wekerle*, *Hussarek* és *Burián* távozására szinte bizonyos és befejezett tény. *Wekerle* Sándor miniszterelnök távozásának időpontja technikai kérdés, vele távozik *Hussarek* báró osztrák miniszterelnök, valamint kénytelen helyét elhagyni *Burián* gróf külügyminiszter, akit *Lammasch* tanár vált fel a külügyminiszteri székhelyen.

A mai nap legnagyobb eseménye *Károlyi* Mihály gróf kihallgatása volt, feléje fordul a közérdeklődés, aki ötnegyed órán át volt a király dolgozószobájában. *Károlyi* Mihály gróf csak forma szerinti nyilatkozatot tett a sajtó tudósítói előtt, de ezekből világosan megállapítható, hogy a király nagy érdeklődéssel fordul *Károlyi* Mihály gróf tervei felé. Arra a korán szétterjedt hírre, hogy *Károlyi* talán már mint designált miniszterelnök jön vissza, egész sereg képviselő és párt-hiveinek nagyszámu csoportja kísérette fel Bécsbe *Károlyit* és ezekkel különben nem is indokolatlan várakozásokkal szemben igen jó helyről arról értesülnek, hogy a *Károlyi kombináció még nem érett meg*, mert annyi régi érdek fogott össze egy gyors radikális fordulat ellen, hogy egyelőre a helyzet tisztázása végett a magyar részről is újabb kihallgatások lesznek szükségesek. Ezek a kihallgatások fogják három napon belül a végleges döntést meghozni.

Gróf Károlyi György felesége.

(Frank Boriska a bíróság előtt.)

Budapestről telefonálja tudósítónk: Huszonötéztendő szerelmi regénynek aktáit szellőztette a budapesti polgári törvényszék. *Károlyi* György gróf elvált felesége, *Frank Boriska* állott, mint felperes a bíróság előtt és azt kérte, hogy volt férjét kötelezzék a tartásdíj felemelésére. Annak idején európai szenzáció volt a grófnak, gróf *Károlyi* Istvánnak, Szatmár ura fiának házassága a zsidó színésznővel, akit családja ellenkezése ellenére vett feleségül, de akitől később elvált. A bíróság akkor, tekintettel a férj szűkös anyagi viszonyaira havi ezer korona tartásdíjat állapított meg a grófné és leánya részére, amelyet *Károlyi* István gróf halála után kétezer koronára emelt, mert a férj öt millió koronát örökölt. Most a háborúra való tekintettel a bíróság 2500 koronában szabta meg a havi pénzt.

Az ugynevezett „híres asszonyok” sorából való az a szépséges asszony, aki tegnap megjelent a bíróságon a leányával egyetemben. *Károlyi* György gróf hitvese, *Frank Boriska*, aki huszonöt év előtt a legnevesebb primadonnák közé tartozott. A hájos divába, akinek a mamája *Pécsett* kiskereskedő volt, tudvalevőleg beleszeretett *Károlyi* György gróf, a büszke, dúsgazdag *Károlyi* István grófnak, Magyarország legelső gavalierjának fia.

Tisztelte és szerette *Frank Boriskát* és jól tudta, hogy egyrészt szülői beleegyezést a vele való frigykötéshez nem remélhet, másrészt *Frank Boriska* csakis mint hítes felesége lehet az övé. A házassági ígérettel bírta rá *Frank Boriskát*, hogy vele *Newyorkba* szökjön és mint igazi *Károlyi* gróf, a partraszállásnál házasságot kötött menyasszonyával.

Három évig élt Amerikában, amikor a fiatal gróf édes atyja kívánságára visszatért Magyarországra és házasságának negyedik évében már Budapesten született meg a most 22 éves *Györgyike* gróf kisasszony, akit ilyen körülmények között nem kellett utólag törvényesíteni, mint azt némelyek most is hiszik. A gróf családja azonban sohase tudott belenyugodni e házassági frigybe és idő múltán el is értek annyit, hogy a házaspár elvált. Leánya nevelése édesanyjának képezté egyedüli életcélját és ennek mindenkor derekasan megfelelt, mint fővárosi tudósítónknak mondotta. Saját és gyermeke részére biztosított eltartási pénzből rangjának megfelelően éltetett és neveltethette kiváló szellemi tulajdonokkal megáldott leányát, akivel a jövő hét végén, *Abbáziába*, ott megvásárolt saját villájába költözik.

— A rejtélyes és szomorú végű mulatság. A *Fekete Bárányban* történt az alábbi kellemetlen incidens. Két társaság mulatott. Az egyik asztalnál *Szabó Gábor* cukrász, rokkant katona ült egy nyugalmazott táblabíró és két mozdonyvezető társaságában. Egy másik asztalnál *Kulcsár József*, a vasuti vendéglő főkönyvelője, aki szintén rokkant katona, mulatott egy társasággal. — Mit keres maga itt zongoramester ur! — kiáltotta a másik asztalhoz *Kulcsár* a cukrász. — Fogja be a száját, különben mindjárt elhuzom a nótáját. — Kiáltotta vissza *Kulcsár* és felugrott. A szóváltásból parázs veszekedés lett, amely folyamán *Kulcsár* alaposan helybenhagyta a cukrászt, majd pedig a vendéglős is közbe lépett, aki szintén adott *Szabónak* egy nyaklevest. A megpöfözött embert a társaságában lévő két mozdonyvezető szabadította ki a csávából, akik kikisérték a kapuig. *Szabó Gábor* itt elővette tárcáját és husz koronát adott egy pincérnek a jó kiszolgálásért, majd pedig távozni készült. Azonban hirtelen eszébe jutott, hogy megnézi tárcájában katonai igazolványát, nem hagyta-e otthon. Amint zsebébe nyúlt, megdöbbenve vette tudomásul, hogy a tárcája 1400 koronával eltűnt. De eltűntek a kísérői is. Azonnal felment a rendőrségre, ahol az esetről jelentést tett *Szilágyi László* dr. fogalmazónak, az inspekciós rendőrtisztnek, aki megtette a kellő intézkedéseket a tettesek kézrekerítésére.

— *Tolvaj szobaur*. *Szabó József* egy állítólagos 33-as szakaszvezető 10 napig lakott albérletben özvegy *Jenei* Jánosnéval. Az asszonynak a szimpatikus katona annyira megnyerte bizalmát, hogy még fontosabb ügyeibe is beavatta. Egy alkalommal *Jeneiné* elment látogatni rokonaihoz, amikor este haza jött, megdöbbenéssel vette tudomásul, hogy egy hosszú ládája, amely a szobájában volt elhelyezve. — fel van törve. A tettes elvitte férje duplafedelű arany óráját, hosszú arany láncát, két női duplafedelű arany órát, egy hosszú női aranyláncot, egy arany medalliont, egy pár arany fülbevalót, egy arany gyűrűt, egy arany *Mária* függeléket, két arany husz koronást, 20 ezüst egy koronást és 500 korona készpénzt. A kár több ezer korona. *Jeneiné* az esetről jelentést tett a rendőrségen, amely megállapította, hogy a tettes az állítólagos *Szabó József* 33-as szakaszvezető, akiről kintúnt azonban, hogy ez csak álneve. A rendőrség keresi az ál-szakaszvezetőt.

— *Debreceni cigányzenekar* Aradon. Mint értesülünk, a *Vadászkürt* kávéházban szombat, a hó 5-étől kezdve a debreceni hírneves *Rúcz* Károly fia zenekara állandóan muzsikál. — A kávéházban a t. közönség étlap szerint vacsorálhat és tekintettel a színházi vacsora rövid idejére, menüben 7 koronáért hideg felvágott és torta lesz felszolgálva.

a ma is bájos asszony és ott, míg csak mint Károlyi György gróf egyedüli örökösének szive meg nem szólal és saját köréből választja meg jövődöbelijét, hogy boldogabb életet élhessen, mint a milyen édesanyjának jutott.

A múlt hét folyamán Pécselt járta ahol a grófné megmutatta leányának, Györgyike grófkisasszonynak azt az utcát, házat, amelyben gyermekéveit töltötte s a sarki boltot, ahol édes anyja a cukrot, pörkölt kávé s a „piszlifát“ árulta.

Az egykori fúrge primadonna, bájos dáva jól meggömbölyödött, komoly és lassujárásu mama

lett, egyszerű szőke hosszúkás, minden divatos hóborttól mentes, még csak egy méteres staturájú háborúhalap se ányákolja arcának kellemes, meggyerő vonásait. Györgyike grófkisasszony már maga a szik és elegancia. Piros palatőjével, fekete bársony guzs szoknyájával, virágcsatás kalapjával s icapici ölebecskéjével, melyet a karján hord s gyermekes szeretettel dőlget, becézget, általános feltűnést keltett. Mindenki új primadonnát lát benne. Ám az anyja halni se akar arról, hogy, szívesebben legyen leányból.

Apponyi és Károlyi a királlyal

(Csak bizonyos osztrák köröknek kellene a „gyenge Károlyi-kormány.“ — Kormányok a kormány bukásáról.)

Budapestről jelentik: A Déli Hírlap hosszabb eikkben megírja, hogy a király elejtette Wekerle miniszterelnököt és hogy a miniszterelnök Károlyi Mihály gróf kihallgatását ellenezte. Mint a Magyar Tudósító illetékes helyről értesül, az egész hír elejétől végig ellenkezik a tényekkel és nem más, mint merő kombináció.

Bécsből jelentik: Wekerle Sándor miniszterelnök a mai napot is Bécsben töltötte. Dél előtt a Magyar Házban több látogatást fogadott, később pedig felkereste Spitzmüller Sándor báró közös pénzügyminisztert, Burián István báró külügyminisztert és Hussarek báró osztrák miniszterelnököt. A miniszterelnök éjszaka 11 órakor visszautazott Budapestre.

Bécsből jelentik: A király a mai nap folyamán külön kihallgatáson fogadta Windischgrätz Lajos herceget, Zichy Aladár gróf személye körüli minisztert, továbbá Apponyi Albert gróf és Károlyi Mihály gróf országgyűlési képviselőket.

Bécsből jelentik: A magyar pártvezérek kihallgatása során ma Apponyi Albert gróf és Károlyi Mihály gróf jelentek meg Eichenauhn 3 felsége előtt. Itteni politikai körökben feltűnést keltett, hogy a ma délelőtt folyamán Windischgrätz Lajos herceg közéleti miniszter tegnap óta már harmadszor ismét kihallgatáson volt a királlyal. Beavatott körökben azt hiszik, hogy Windischgrätz Lajos hercegnek a magyar politika legközelebbi alakulásában jelentős része lesz. Illetékes helyen nyomatékosan hangsúlyozták, hogy a vezető magyar államférfiak, Wekerle Sándor, Tisza István gróf, Andrássy Gyula gróf és Apponyi Albert gróf között úgy a külpolitikának, mint a belpolitikának ezzel összefüggő kérdéseire vonatkozólag a legteljesebb egyetértés áll fenn. Károlyi Mihály gróf kihallgatásával kapcsolatban az osztrák nemzetiségi körökben megpróbálták Károlyi kormány alakítási terveit lanszironni, amivel szemben komoly helyen megállapították, hogy ez csak azoknak az osztrák köröknek lenne kívánsága, melyeknek érdeke, hogy a mostani döntő események idején Magyarországon

egy gyöngye felelősségnélküli és befolyásolható kormányzat kerüljön uralomra, melynek nincsen kellő ellenálló ereje a szeparatistikus nemzeti törekvésekkel szemben.

Bécsből jelentik: Beavatott részről közlik velünk, hogy a magyar pártvezérek Tisza István gróf, Wekerle Sándor, Apponyi Albert gróf és Andrássy Gyula gróf a király előtt aggodalmukat fejezték ki ama küszöbön álló látvány ellen, mely a délszláv államot életre kívánja hívni. Mindannyian ellenzik a manifesztum kibocsátását, de hogy sikerül-e majd rávenni a királyt a manifesztum kibocsátására vonatkozó határozat megadására és hogy elmarad-e ez a manifesztum, nem lehet tudni.

Bécsből jelentik: Apponyi Albert gróf Zichy Aladár gróf kíséretében tért vissza Bécsbe. Egy újságíróval a déli vasút pályaudvarán beszélt. Az újságíró kérdésére a következőket válaszolta:

— Előadtam a felségnek nézetemet, aki kegyelmesen meghallgatott.

— Történt-e valami döntés — kérdezte az újságíró. Apponyi Albert gróf meglepődve válaszolt:

— Döntés? milyen irányban? nem hiszem, hogy felmerült volna olyan kérdés, amely dön-

tést igényelt volna.

Bécsből jelentik: Károlyi Mihály gróf és felesége Lehne Hugó országgyűlési képviselő társaságában tegnap este érkeztek Bécsbe és a Bristol szállóban szálltak meg. Mindjárt megérkezése után Andrássy Gyula gróffal hosszabban tanácskozott. Ma reggel 7 órakor a Bristol szállóból Apponyi Albert gróffal a déli vasúthoz ment és onnan a király tartózkodási helyére utazott. A bécsi politikai körökben Károlyi Mihály gróf kihallgatását a magyarországi belső politikai fejlemények szempontjából döntően itélik meg. R.

Bécsből telefonálják: Károlyi Mihály gróf kihallgatása másfél óráig tartott, úgy, hogy nem tudott vonaton Bécsbe jutni. Négy órakor ment el automobilon a király tartózkodási helyére.

Budapestről jelentik: A Déli Hírlap azt írja, hogy bécsi politikai körök szerint Garami Ernő, legközelebb kihallgatáson jelenik meg a király előtt.

KÖZGAZDASÁG.

= Budapesti tőzsde. A tőzsdén ma a szállítás tovább uralkodott. Az árnívó teljesen emelkedett volt. Mai árváltozások: Magyar hitel 1200—186, Osztrák hitel 778—763, Fabank 770—51, Agrár bank 925—910, Hazai bank 568—558, Magyar bank 862—875, Kereskedelmi bank 5700, Konkordia 750, Viktoria 1600, Salgótarjáni 1100—1070, Ganz-Danubius 4184—4170, Rimamurányi 1005—1030, Adria 1500—560, Atlantika 1190—170, Államvasút 949—942, Klotild 525—530, Nasicí 2800—2720.

A MOZI.

* Molnár Ferenc-vigjáték az Apollóban. (A testőr.) A háborús vasúti szállítás talán a legtöbb bosszúságot a mozisínházaknak okozza, ahol óráról-órára van kiszámítva a filmek érkezése és továbbítása. A szállítási mizériáknak köszönheti az Uránia-színház is, hogy Molnár Ferenc vigjátékának: A testőrnek csütörtökre hirdetett bemutatóját péntekre kell halasztani, mert a film nem érkezett meg idejében. Így egy nappal később élvezheti az Uránia közönsége Molnár Ferenc szellemességét, Gombaszögi Frida, Ráskai Márton és a többiek pompás művészi játékát.

* Gombaszögi Frida és Rátkal Márton az Urániában. A magyar színeszetnek kevés vonzóbb csillaga van Gombaszögi Fridánál. Ő róla állapították meg az esztétikusok, hogy külső formáinak meleg asszonyisága vetékedik színjátszó művészetével. — Egyéniségének egyik legmegfelelőbb darabban, Molnár Ferenc „A testőr“-jében láttuk ma Gombaszögi Fridát az Urániában. A közönség, amely szüntől megöltötte a színház nézőterét, ünnepelte és élvezte a nagy művésznő finom, kifejező játékát. Szerepe a filmen nagyobb sikert biztosít számára, mint amennyit biztosított a színpadon. Mindjárt Gombaszögi után Rátkalról, erről az örökké vidám, kedves színésznőről kell megemlékeznünk, aki ez alkalommal sem mulasztotta el, hogy megnevetesse a publikumot. Magának a szellemes darabnak is nagy sikere volt. A testőr továbbra is műsoron marad az Urániában. Jegyek előre válthatók a nappali pénztárnál.

Apolló-színház.

1918. okt. 11-én:

Jókat.

Színház 4 felvonásban.

Uránia-színház.

1918. okt. 11-én:

Testőr.

Színház 4 felvonásban.

A szerkesztővel fel:

STAUBER JOSEF.

NYILTÉR.

Az ezen rovat alatt közzétett hírek nem vállalnak felelősséget.

Limbek János és fia „Első m. k. szab. érekeperso-gyára és temetőrendező-vállalata“ Arad.

Özv. Árvai Török Beline szül. Ziegelwagner Leopoldina a saját, valamint gyermekei: Irén és Lili és férje Gécs János honvéd százados, mint veje nevében is szomorodott szívvel tudatja a legjobb férj, illetve leggondosabb édesapa, a szerető após, a jó testvér, ki életében csupán szerető családjának élt

Árvai Török Béla,

nyug. főszerkesztő és volt szerbiai polgári főbiztos,

f. évi október hó 9-én d. e. 10 órakor munkás életének 54-ik évében, a Mindenható bükes akaratára szerint vissza adta nemes lelkét Teremtőjének.

A megboldogult drága halott földi maradványait a helybeli felső temető halottas csarnokából, a róm. kath. anyaszentegyház szertartásai szerint történt beszterelés után, f. é. október hó 11-én d. u. 3 órakor fognak az ugyanottani családi sírhelyben az örök pihenésnek átadatni.

Az engesztelő szent-mise áldozat a boldogult lelki üdvéért f. é. október hó 16-án reggeli 9 órakor fog a helybeli főtemplomban, Minorita-árvák szentegyházában az egek Urának bemutatattatni.

Drága emléke szívünkben örökké élni fog!

Arad, 1918. október hó 9. 21

Özv. Abránovits Edéné szül. Árvai Török Ilona és gyermekei, Flittner Károlyné szül. Árvai Török Berta, férje és gyermekei, szentgericeai Nagy Gézné szül. Árvai Török Józsa, férje és gyermekei, dr. Péter János szül. Árvai Török Mariska, férje és gyermekei, mint testvér és sógorok. Ugyiszintén a nagyszámú rokonság és jóbarátok nevében is.

Átlírottak úgy a maguk, mint számos rokonaik nevében fájdalomtelt szívvel tudatják, hogy szerető feleség, anya és rokon

Szerner Andorné

sz. Denhof Rezső

1918. október hó 8-án éjjel 11 órakor rövid szenvedés után életének 39. és boldog házasságának 20-ik évében elhunyt.

A drága halott hült teteme október hó 10-én délután 2 órakor fog a székvári sírkertben örök nyugalomra helyeztetni.

Áldás és béke lengjen a drága halott porai felett!

Székvár, 1918. október 9-én. 7836

Szerner Andor, férj. Szerner Dezső, Szerner Frida, Szerner Margit, gyermekei. Özv. Spitz Simonné, özv. Reiner Salamonné, Denhof Odóné, testvérei. Bachruch Jozefa, Friedmann Pálné, sógoronai. Bachruch Bernát, Szerner Lipót, Friedmann Pál, sógorai.

A „Vadászkürt“ kávéházban

f. hó 5-étől, szombat estétől kezdve a debreczeni hírneves

Rácz Károly Fial zenekara muzsikál.

Étiap szerinti vacsora. :—: 7.— koronás Menü. :—: Hídeg felvágott. :—: Torta.

Apró hirdetések.

Tudnivaló az apróhirdetésekről:

Az apróhirdetéseket díjat szavak szerint számítjuk.

Minden szó hirdetésre 30 fillér. Vastagabb betűkkel 60 fillér.

A vastagabb betűkkel kívánt szavakat aláhúzással kell jelezni.

Hirdetéseket délután 6 óráig vehetik fel.

As apróhirdetéseket előre kell fizetni.

A legkisebb, hirdetés ára 10 szög 3 korona.

A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetéseket, amelyek tartalmánál fogva eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa.

Levelezés.

SZOLID FIATAL EMBER ez uton keresi szolid urikeany ismeretséget. Leveleket „Szolid 10.” jelige alatt kiadoba. 7343

VOLT SZERETOM, DE MÄR... Volna-e olyan vigkedelyü leány, aki írna „Leszek én babája” jeligére. 7340

ERDEKNELKÜLI tisztességes ismeretséget keresem szépnék mondott fiatal leánynak, kívül szabad időmet — séta közben — eltölteném. Leveleket „Erdekes találkozás” jeligére a kiadóba kérek. 7355

Alkalmazást keres.

FIATAL NŐ 1 éves gyermekével csekély fizetésért mindenestnek ajánlkozik. Cimeket a kiadóhivatalba. 7349

INTELLIGENSEBB NŐ magános urhoz ajánlkozik. Megkeresést „Ott-hon” jeligére kér a kiadóba. 7344

Alkalmazást nyer.

NEMET NYELVET is értő, gyors- és gépirásban is jártas kisasszony alkalmazást nyer Dr. Kell Lipót ügyvéd irodájában. 7357

KERESKEDELMIT VÉGZETT kezdő budista leány felvétetik Vasiparhoz, Árkos Kelemen-u. 45. 7341

KERESÉK egy 35-40 év körüli szolid életü jó főzőnét 80 korona havi fizetéssel. Bővebbet a kiadóhivatalban. 7323

FUTÓ FIU. jó fizetés mellett, nyomdánkban alkalmazást nyer.

Kiadó lakás.

2 BUTORÓZOTT SZOBA kiadó. Cim a kiadóhivatalban. 7313

Lakást keres.

KERESÉK kényelmes különbejáratu szobát, zongorahasználattal, esetleg kocsittal is. Ajánlatot „Rendes” jeligére a kiadóba kérek. 6274

Vétel és eladás.

HOMOKFUTÓ KOCSI, egy és két lóra átalakítható, azonnal eladó. Szücs János, Borona-utca 28. 7329

SZÖRME GARNITURA, női ruhák, fukabát, cipő, eladók József főherceg-ut 10., II. em., 0. ajtó. Megtekinthető 8-10-ig, 2-5-ig. 7339

KERESÉK egy jó hintó löszerszámot. Kera János, Bél. 7359

VASKÁLYHA, szép magas, eladó. Cim Kossuth-u. 11. 7356

ELADÓ két pár parádés kettős löszerszám, francia gyepölővel. Cim a kiadóban. 7335

JÓKARBAN lévő széken eladó. Andrassy-utca 6. sz., II. em. 7302

UJ HALOSZOBA világos fehérre festett toalett, alkalmi vétel, eladó. Színházi épület III. emelet, Városi kávéház felett, katonai laboratóriummal szemben.

KÖLTÖZKÖDÉS MIATT OLOSÓN KAPNATÓ: 1 politurós ágymatrac, 2 darab egy ajtós szekrény, 1 nagy asztal, 1 kis asztal, fekete szalaszal, egy tükör, előszoba fal és egy garabos szekrény. Városi kávéház felett, III. em., katonai laboratóriummal szemben.

ELADÓ kifogástalan Ferenc József-kabát és sűrű felöltő. Cim a kiadóban. 5904

HASZNALT ZSINDELY eladó. Bercsényi Miklós-utca 14. sz. 7338

ÖCSKA AJTÓ ABLAK eladó. Tritthaler Ferenc építészeti irodája Arad, Szilac-utca 4. sz., I. em. Telefon 963. 7337

EGY SZMOKKING ÖLTÖNY és egy férfi télikabát eladó. Török Ignác-utca 3. szám. 7346

ELADÓ: jókarban lévő sacco téliöltöny közeptermetre, egy pár borjúbőr csizma és öttöttvas kályha. Dezső-utca 5. 7345

ALIG HASZNALT honvéd tisztí téli köpeny, csukaszürke dolmány és nadrág eladó. Kiss Ernő-u. 10. 7339

MEGVÉTELRE keresek néhány darab használt, de jókarban lévő nehéz löpökrodot. Ajánlatok Slajcló József Tökölly-tér 8. Májor üzletében. 6274

EGY 10 HP. traktor cséplőgarnitúra, egy tárcsás borona és egy 9 HP. automobil eladó. Turay Béla, Kossuth-utca 49. sz. 7270

MÉSZARSZÉK BERENDEZÉS eladó. Cim a kiadóban. 7302

HASZNALT ÓLOM megvételre keresetik. Bővebbet a kiadóban. 2100

Ingtalan.

RAKÓCZI-U. 5. számú emeletes bérház eladó. Bővebbet Dr. Suóiu János hadnagy, Csernovits Péter-utca 24., I. emelet. 7360

ELADÓ az Erzsébet-köruton emeletes ház, kedvező feltételekkel. Felvilágosítást nyújt Telefon 1086. 7348

LABNER GYÖRGY-utca 2. számú ház eladó. Bővebbet Tenczingerhez, városház. 7354

A VÁROS KÖZELEBEN 15 hold szántóföld eladó vagy hasznosbérbe kiadó. Bővebbet Kasza-utca 33. 7350

KÉT EMELETES modern adómentes és egy magánház azonnal elfoglalható 2-3 szobás lakással, eladó. Cim a kiadóhivatalban. 5542

VARJASSY L.-U. 180. számú ház eladó. Bővebbet ugyanott. 5903

ELADÓ FÖLD ÉS HÁZ 4 szobás lakással, melléképítményekkel, 10000 m. kerttel, 250 faj gyümölcsfával beültetve, vízvezeték berendezéssel Miklakán, a villamos mentén. Bővebb felvilágosítás Pauzár Sándorné virágüzletében, Weitzer János-utca. 7184

WESSELÉNYI-UTCA 15. számú emeletes adómentes ház eladó. 7188

ELADÓ SZÖLŐBIRTOK, 7 katasztrális hold, teljes felszereléssel, lakóház, üveg verandával és berendezéssel együtt, eladó. Erdeklődőknek felvilágosítást ad László B. Jenő Arad, Postafiók 128. 7305

606F LINDINGEN-ÚJÓA 7a. számú csinos kis magánház eladó. Brickezni ugyanott. 7318

Üzletek.

ÜZLETHELYISÉG a vasút-közelében keresetik. Ugyanott egy tisztai kamarn bluz eladó. Cim a kiadóban. 5904

BRADON a Hungária szálloda, italmérsi fogal, csapszékkel, vendégszobákkal, teljesen felszerelve, azonnal eladó. Serbán Lujza, Brád. 7303

Oktatás.

VI. GYMN. leánytanuló elvállalná gyenge elemi vagy középiskolai alsóbb osztályu tanulók oktatását. Német nyelvet is bírja. Purgly Lajosné-utca 38. 7342

Különféle.

SZARAZ PINCET, vagy üres raktárt keresünk a városháza közelében. Ajánlatot a kiadóhivatalba kérünk. 7500

APRÓHIRDETÉSEK az Aradi Közlöny részére felvételnek a Messenger-boy Irodában, Klein I. hirdetés- és hírlapirodájában, Zrinyi-u. és Mandl Boros Beni-tér 15. sz. alatti papírüzletében.

6338—1918.

HIRDETmény.

Közölném, hogy a M. Kir. Pénzügyminiszter 120535—1918. rendeletében a szőlő-törköly és bor-seprő azon legmagasabb árát, mely mellett a központi szeszifőzők ezen mellékterményt átvenni kötelesek, a következőkben állapította meg:

A központi szeszifőző vállalkozója a készisajtóval kisajtolt friss szőlőtörkölyt q-ként 24 K, a készisajtóval kisajtolt, betaposott (kierjedt) szőlőtörkölyt q-ként 26 korona, a víznyomású vagy egyéb motorikus erőre berendezett sajtóval kisajtolt friss szőlőtörkölyt q-ként 18 K, a víznyomású vagy egyéb motorikus erőre berendezett sajtóval kisajtolt (kierjedt) szőlőtörkölyt q-ként 20 K, a kilugozott (törköly) bor készítésére használt szőlőtörkölyt q-ként 7 K. áron köteles átvenni.

A termelő a szőlőtörköly átadása alkalmával azt, hogy a szőlőtörköly készisajtóval, illetve víznyomású vagy egyéb motorikus erőre berendezett sajtóval sajtoltatott-e ki, illetve, hogy a szőlőtörköly, törkölybor készítésére használtatott, a központi szeszifőző vállalkozójának bejelenteni köteles.

A rendeletnek egyéb részletei a Budapesti Közlöny 227. számában megtalálhatók.

Arad szab. kir. város Közélemezési és Közellátási Hivatalától 1918. évi október hó 8-án.

Lóca,
polgármester-helyettes,
k. é. h. vezető.

6341—1918.

HIRDETmény.

Értesítem a város közönségét, hogy a Kereskedelemügyi Miniszter 76525—1918. szám alatt kelt rendeletével a lámpabél legmagasabb árát a következőkben állapította meg:

3. számú lámpabél méterenként nagykereskedőknél 14 fillér, kiskereskedőknél 17½ fillér.

5. számú lámpabél 23, illetve 29 fillér,

8. számú lámpabél 31, illetve 39 fillér,

11. számú lámpabél 47, illetve 49 fillér.

Arad szab. kir. város Közélemezési és Közellátási Hivatalától 1918. évi október hó 8-án.

Lóca,
polgármester-helyettes,
k. é. h. vezető.

FINOM SÁRÓK

nagyobb mennyiségben

eladó.

Ugyanott 3—4000 db. jó állapotban lévő 6 sukus tölgyfa mellékterő eladó.

Purgly János

gazdálkodó Pusztánfalva, 15 yero a vasút állomástól 7347

6344—1918.

HIRDETmény.

A 4268—1918. számú kormányrendelet alapján közhírré teszem, hogy a szalás takarmányokért követelhető legmagasabb árát a következőkben állapították meg:

(Anyaszéna, sarju és mindenféle mesterséges szalastakarmány, löhere, lucerna, bükköny-, mohar- stb. széna) ára 45 K.

Tavaszzszalma (árpa, zab, köles és ezekkel egyenértékű tavaszzszalma) valamint tavaszzszalma törekének és polyvájának ára 28 K.

Arad szab. kir. város Közélemezési és Közellátási Hivatalától 1918. évi október hó 8-án.

Lóca,

polgármester-helyettes,
k. é. h. vezető.

20575—1918. kb.

HIRDETmény.

Az utóbbi időben a kutyamarások rendkívül sűrűn fordulnak elő, a mi annak tulajdonítható, hogy az ebtartó gazdák az ebtartásra vonatkozó szabályrendeletben előírt ebtartási szabályokat nem tartják be.

Miután az ebtartásra vonatkozó 15046—442—916. számú szabályrendelet szabályszerűen közhírré lett léve, ennél fogva ismételtén felhívom az ebtartó tulajdonosokat, hogy a kutyáikat a szabályrendelet 24, 27 és 28 §-ai értelmében a házon kívül az utcára csakis a marás lehetőségét kizáró szájkosárral és pórázzal ellátva vigyék magukkal. Vázarra, sétányokra, valamint társas kocsiakra, vendéglő, kávéház, cukrászda és egyéb nyilvános helyekre pedig kutyákat vinni tilos. E tilalom betartásáért nemcsak a kutyabirtokosa, hanem az illető helyiség tulajdonosa, bérlője, illetve a társas kocsi alkalmazottai felelősek.

A szabályrendelet következményeként betartását ellenőriztetni és a mulasztó tulajdonosokkal szemben szigorúan eljárni fogok.

A szabályellenesek ellen kutyák haladéktalanul ki lesznek trva.

Arad, 1918. évi szeptember 20. B.

Grodz, Szkapitány.

Jogi alapvizsgákra, szigorlatokra, Alkalmazásvizsgákra, államvizsgákra és Tanári pedagógiai vizsgákra

feloldás-egyetlen alkalmatunk vidékieket is. Jogi-alkalmatunk Szegedre, Szatmárra, Budapestre, IV. Vas-utca 51. 7100

Hagymát

waggontételekben 7300

Veszek.

Samstag Gyuláné

Arad, Kullch Lajos-utca 15. szám.